

అమృతము

[వ తి ది న ము [ప క టిం ప బ డు ను 304613

VOL. 6.

దేన్న పట్టణము 1914వ సం॥ నెవ్వరును ! వ తేది పామనానము

NO. 125

సంపుటము. ౬

సి థా ర్థి వా మ సం వ త్స ర భా ద్ర క ద మా న ను గ త ప్త మి ౭.

నంచిక ౧౨౫

మంచి మేలు వస్తువులనే ప్రోగు చేయుము.

కాణిపేటలో నుండు ఈస్టిండియా డిస్ట్రిబ్యూట్స్ అండు ముగర్ ఫ్యాక్టరీస్ (లిమిటెడ్)

సింధువునకు యనిక శాఖవారిచే తయారుచేయబడిన మంచి మేలైన

ఎవ్వసేవ్ వుప్పు పచ్చు అన్నభేది
ఆర్కా అంటురోగ నివారణద్రవము

వరములకు, ధరల జాబితాకు యిట్లు వ్రాయుడు :

ప్యారీ అండు కంపెనీ, మేనేజింగు ఏజెంట్లు,

పోస్టు బాక్సు నెం. 12. మద్రాసు.

(1601)

A

వేసవి మిడిఎండ

వీధులలో ధూళిరేగుచు జననమ్మర్తముగ నుండి చల్లనిగాలి కాధారము లేని తరుణమున
కాలమున కనలుమునీ కొంతకాలముండి

సువాసన, మిఠు నవనవోద్యాన సుందరానందమును స్మరణకు తెచ్చి అపూర్వ
ము. కావుననే యెల్లవారును

కలం దమర్చుకొందురు.

(1299)

ందానందకరమును ముగంధమును కలిగించును. సర్వాలంకారములకు నిది వాయక
జన్మవరత్తులను తెలియగోరువా రిట్లు వ్రాయవలెను.

కంపెనీ, 13/286, అప్పాబిల్లింగు, చైనాబజార్ రోడ్, మద్రాసు

Manufacturer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

నర్వపుశ్చిక విషనంబువిని.

(విషాన్ని ప్రోగు చేయు)

దుఃఖముతో కయ్యబాక కొంతమంది పొత్తుదేసి
గుణములేదని దుఃఖపుచేయుచుంటుంటే 100 ఇంచు

ఇది (పక్షి పక్షి) అనునది మునుపటి కంటే అంత
మృదువైనది. కలియజేయుచున్నది. ఎన్ని
అంశములను మందు గుణములును
తేలునకు మూలము గాక ఎలక,
కుక్క, పాము, జిల్లి మొదలగు
విషజంతువుల కాటులకు సుఖము
గించును. వెల పాకట్ 1-3 0.0.0
పాకట్ 0.8-0. 1 దబ్బా పాకట్
వెల రూ 5.0-0. పాకట్ కేసు.

కేసారి 2 పాకట్లు కిప్పించుకొనువారికి పాకట్ ఇవాం
కరకులకు 100% 25 మాత్రము కలిపిన నియమమును
అనుసాహు:— ధన లక్షి 10 పెని,
1.6 వెలకేసు క్రి. పి. పాకాడుకు పాకట్, పదరాసు

ఉచితము ! Free !! ఉచితము !!!

సర్కారునందు రిజిస్టరు చేయబడిన సం 253

అనాప్తాంపునందు చేవ్రాలుముద్ర గలిన
రసీదు:— ఈ ముద్రయందు మాత్రము గల బాటిలను గొను
వారి కిచ్చబడును. ఈ మాత్రము నేనించి గుణ ముగదని
యెడల ఈశ్వరసాక్షిగ ఆ రసీదునందు చేవ్రాలు చేసి 1 మా
సములోగా వాడుకు పంపిలే వెలను వాడుకు పంపుతాము.
ఈ ప్రతిజ్ఞను మేము రొక్కరట్టి చేయుచున్నాము.

గుల్షన్ జోబర్ & కం.

కత్తికథాకము! భావిపాపము!! రోగనివారకము!!!
ఈ మాత్రము నుదటికినను అశ్వశుభము గుణము
లను గనుకమును. చిక్కినదవుడల బుద్ధి తేసి నిగనిగ మొదలు
తేయును. కరీరమును ముగియి వీర్యవృద్ధిచే నుఖిద్ర
నిచ్చును. నడుమనొప్పి, వాయువు, క్షయము, శ్యాసము, దస్త, కడుపునొప్పి, అజీర్ణము, మలబద్ధక, జ్వరములు, మూలవ్యాధి,
మేహరోగము, మూత్రరోగము, వ్యవృథుండలి ప్రాసము, శ్రీలక్ష్మదరము, కాలము కప్పి ఋతుగుణుల వీటిని సమూల
నాశముచేసి రక్తవృద్ధియు శుద్ధియు చేసి చర్మసంబంధవ్యాధు
లను నశింపజేయును. వెల బుడ్డి 1-3 రూ. 1-0-0, 8-క
రూ 2-10-0. రి. ఖ. కలు. ఏకై. టు కాకలెను. (1728)

దీ గుల్షన్ జోబర్ కంపెనీ, బొంబాయి 3.

The Gulshan Johar & Co., Nagdevi Street, No.3 Bombay.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

అశ్వశుభము కాశ్వశుభమును పొందుట స్వా
భావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కా
గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము అశ్వశుభము
మును కలుగజేసి కరీరసాఖ్యమును దృఢపాత్రమును, ఆ
యోగ్యవృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా
నిచ్చబడును. పోస్టుచార్జియు మేము భరించి వండుక
ము. వెంటనే వ్రాయుకొరకము. (219)

వైద్యశాస్త్ర మనోశాస్త్ర గోవింద

అరంకనిగవా కొవదాలం, 157, బాద్యము

[మా శ్రీశైల శిఖరుని యొద్దనుండి]

(1718) విత్తనమణి, మొక్కరత్నమడు, సేం

స్వదేశీ ప్రతము.

[ఎర్రమిల్లి లక్ష్మీనారాయణ శాస్త్రి.]

మనకర్తవ్యమును మఱచియున్నారము. మనమిప్పుడ

యన్నది. మనపటికన్న నివృత్తు ప్రతివస్తువునకును

మహర్షి గాంధీయజ్ఞానము 'స్వదేశీ'ని గూర్చి

ఈమధ్య నాన్నేపాతులగు బ్రహ్మశ్రీ శేషాద్రి

ప్రపంచమునందు ప్రతిమానప్రసక్తులను తిలకమున కట్ట

మిన్నెట్టు కేసు.

అతీతము జిల్లా మేజిస్ట్రేటు, దృఢముగాను నింది

మిన్నెట్టుగారు తమకుగల పెద్ద మోటారుబండిలో

అప్పుడే బద్దంబుకం వెనోలో నున్న బ్రానుగారువచ్చి

ఈబండిలోనున్న కెప్టానును ఏ ల సాక్షిగ చేతులెరు?

మిన్నెట్టుగారు భారతీయుని జీవమున కృణీరించుట

ఈరినికి విధింపబడిన శిక్ష అక్వియముగ నున్నది.

బ్రానుగారి వర్తనము ప్రశంసనీయును. భారతదేశ

పాంబాయి ఆత్మేవక సభ.

క్రిందటి నెల 29-వ తేదీ నాటి సాయంత్రము పాం

నమకాలికాభిప్రాయములు.

వియ్యపు కంటోలు.

వియ్యమున రవాణా చేయుటకు మిల్లుదారులకు తప్ప

మా శత్రుగారి తీర్మానము.

ఈదిగువ విషయములను విచారించి, సాధ్యమైనంత

(1) ప్రజల అక్విరనములకు కావలసిన పంట చారి

(2) ఆహార సమర్థముల కొనుటకు ధనహీనత చేత

(3) హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారియొక్క ముఖ్యస్థాన

Obtainable from all High Class Stores, Chemists, etc. SPENCER & CO. LTD., Agents, MADRAS

Table with 2 columns: Vitafer size (Small Tin, Medium, Large) and Price (2 4 0, 3 14 0, 6 12 0).

ఆంధ్రపత్రిక

1919-వ సం. సెప్టెంబరు 1-వ తేది

సోమవారము.

భారత సాంఘాతిక పాలనము.

రాజ్యాంగశాస్త్ర ప్రతికయందు బర్నార్డు హాటనుగారు మోటుఫర్డు విధానమును విమర్శించుచు “హిందూ దేశకరిపాలనము నిరాధునికముగ వర్తమానముగ భావముల కనురూపముగ సాంఘాతిక పాలనము గావలయును” అని తెలిపియుండిరి. మోటుఫర్డు విధానకర్తలు “హిందూ దేశమునందు సాంఘాతిక పాలనమును స్థాపించెడి తరుణము 1774 లో నతిక్రమించినది. సాంఘాతిక పాలనమునకు బోలికమూలము సాధ్యము” అని నివేదన గ్రంథమునందు వ్రాసియుండిరి. నివేదికాకర్తలకును బర్నార్డు హాటనుగారికిని నింతటి భేదభావము పాలనము విషయమై ఏల గలిగినదను ప్రశ్న సామాన్యముగ ప్రజల మనంబులందు గలుగును. బర్నార్డు హాటనుగారు సంస్కరణముల ఫలము నపేక్షించుచున్నారు గాని రూపము నపేక్షించుటలేదు. మోటుఫర్డు విధాననిర్మాతలు రూపము నపేక్షించుచున్నారు గాని ఫలము నపేక్షించుటలేదు. హాటనుగారికి భరతఖండక్షేమమే ప్రయోజనము గాని అధికారవర్ధన లాభములు స్వత్వములు ధిక్కారములు ప్రయోజనకరములుగావు. ప్రస్తుతము హిందూ దేశమునందు గల కరిపాలనము దేశస్థితికిని కాలమానమునకును ప్రజాశయములకును దగినవిధమున లేదని అన్ని కక్షలవారును సంగీకరించుచున్నారు. హిందూ దేశ క్రభుత్వము సామ్రాజ్యశాసనసభ్యులు సంస్కరణ విధానమును నిర్ణయించక పూర్వమే సంస్కరణావసరమును గోక్షముగ చెలియజేసిరి. వారి రహస్యలోచనలు మన ప్రతినిధులకు చెలియనిపక్షమున గతించిన రెండు సంవత్సరములందు జరిగిన రాజకీయాందోళనము బలహీనమై యుండును. మాంటెగుగారు “హిందూ దేశకరిపాలనము దారుతుల్యము. అయోమయము. వర్తమాన నాగరక కల్పితముల కనుపయోగము.” అని మనపోతుమియా నివేదికాసందర్భమున తెలిపియుండిరి. ఇట్టి భావములనె లాయిదుబార్చి కర్జను ప్రభువు మొదలగు రాజ్యతంత్రజ్ఞులు తెలిపియుండిరి. అయినను మాంటుఫర్డు విధానము లోపభూయిష్టముగ నున్నది. కారణము సంస్కరణ విధాననిర్మాతలు ప్రస్తుతము గల కరిపితుల నతిక్రమించుటక పోవుట యని విదితమగుచున్నది. ముఖ్యాధికార మంతయును నధికారవర్ధాభీనము నందుండవలయునను సిద్ధాంతమే సంస్కరణముల ప్రయోజనమునకు ప్రతిబంధకమైనది. ఈ విషయమును విమర్శించుచు బర్నార్డు హాటనుగారు “మాంటుఫర్డు విధాన కర్తలు భావిప్రయోజనములకు సాధన సామగ్రిని నిర్మించుటకు బదులు గత ప్రయోజనములకు సాధనసామగ్రిని నిర్మించుటక పట్టెరి.” అని తెలిపిన భావము మహానూత్రమువలె సంస్కరణముల పరమార్థమును వర్ణించుచున్నది. ప్రజలు స్థానిక స్వకరిపాలనమునందు శిక్షణమును బొందుటకు గతించిన 40 ఏండ్లయందును గలిగినయవకాశములను నధికారవర్ధము బిగబట్టి యుండును. లోకమునందంతటను స్వకరిపాలనము స్వయంనిర్ణయమును ప్రజలిన ఫలమునునందు

సంస్కరణవిధాననిర్మాతలు స్థానిక స్వకరిపాలన విధానమును విధించుట హాటనుగారికి విచిత్రముగ దోచుటయందు ఆశ్చర్యముండదు. నిత్యవ్యవహారములందధికారవర్ధము గనబరచిన సామర్థ్యము వారి యుదారక్రకృతికి నిదర్శనము గాదు. సుకరిపాలనమునకు ముందరిపాలనమువలె శాసన నిర్మాణదక్షత్వమును నవసరము. “పురపాలక సభలయందు వ్యవహారములను నిర్వహించలేని వారు శాసననిర్మాణదక్షులుగ నుండవచ్చును.” అని హాటనుగారు తెలిపిన సరళభావము అధికార వర్ధాభిమానుల అనుభవసిద్ధాంతమునకు తగిన ప్రత్యుత్తరముగ నున్నది. నిత్యవ్యవహారములందనుభవములేని లాయిదుబార్చి గారు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవిషయదేశయందు మహాశాసనకర్తయై సామ్రాజ్యము నుద్ధరింప గలిగెను. వ్యవహార నిర్వహణ వైపులమునకును స్వకరిపాలన సామర్థ్యమునకును సంబంధములేదని బర్నార్డుహాటనుగారు నూచించిన భావమును నధికారాభిమానులందరును గ్రహించుట సమంజసము.

అధికారవిభజనము

హాటనుగారు రారంభమునందధికారవిభజనము స్వకరిపాలనసాధారోహణమునకు మార్గమని యంగీకరించుచు “అధికారాయత్తవిషయములను మాత్రము నిర్ణయించవలయును. కేషించిన విషయములన్నియును ప్రజాయత్తములై యుండవలయును.” అని తెలిపిరి. రాష్ట్రములయందు హాటనుగారు మన జాతీయవాదులు గోరెడి స్వకరిపాలనవిధానమున కనురూపమైన రాజ్యాంగ నిర్మాణము నామోదించుచున్నారు. రాష్ట్రములకు అప్పలను జేయుటకును పన్నులను జేయుటకును నధికారముండవలయుననియును రాష్ట్ర ప్రభుత్వములందు వలె సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునందును ప్రజాయత్తవిషయములధికముగ నుండవలయుననియును మంత్రులకు స్వతంత్ర్య వ్యక్తిత్వ ముండవలయుననియును హాటనుగారు నిరాధునికముగ చెలిపిరి. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమును లాంకామైదు దూది యంత్రాధికారుల బెడలింపులకు చలించక నొసంగుట యవసరమని వీరు తెలిపిరి.

హిందూదేశమున సంయుక్త రాజ్యమున కార్థికవాన్య పాశముచే బంధించుట యసంగతము... మనము బోస్ట్ మెన్సు నందు తేహాకు పెట్రోలు సంధించిరకధన మరజనదు... స్వాతంత్ర్యస్థాపనముకై మరణవేదన ననుభవించినవారి గౌరవ ధ్యం సంరక్షణార్థము భారతీయుల కధియము నొసంగుటకు మనకంజనేయదు. భారతీయులు వారియార్థికస్థితిని జక్క తెల్పుకొనుటకై ప్రస్తుత విపరీత కరిపితుల నుపసంహరించుటకు బ్రిటిషుజాతి సాహసించనేరదా? కలరాజ్యముల కొక ధర్మమును భరతఖండమునకు కలరాధర్మమును నేలయుండవలయునా? కిగ్గుత కేట్రైస్సార్థవర్తమే ఆర్థికస్థితికి మూలకాణము.”

అని బర్నార్డు హాటనుగారు బ్రిటిషు కరిపాలన నితిని విప్పిచెప్పిరి. లోకమంతయును కరివర్తితమైన యీ సమయమునందు బ్రిటిషు రాజస్థితిజ్ఞులు హిందూదేశముపట్ల సమగ్రమైన రాజ్యాంగ విధానము నవలంబించుట ధర్మమని సామ్రాజ్యక్షేమమును గోరెడివారందరును సంగీకరింపవలసి యుండును.

సాంఘాతికపరిపాలనము

మాంటుఫర్డు విధానము వర్తమానముగమునందు కరిపాలనాదర్శమైన సాంఘాతిక పాలనమును బేర్కొనుటకు భయకంపితమైనటులు నివేదికా గ్రంథము తెలుపుచున్నది.

“కర్తవ్యము యగమునందు అమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రములందు కనడా ఆస్ట్రేలియా దక్షిణ ఆఫ్రికా జర్మని రాజ్యములందు సాంఘాతికపాలనము వ్యాపకమునందు

గలదు. బ్రిటిషు సంయుక్త రాష్ట్రములందు నిర్మాణ మావరణమును నిర్ధారము వ్యాప్తిగ ఆంధ్రాకుల దేశావ్యాపానమున కేకధర్మని విజ్ఞు... మహాశాంతియొక్కము కర్తవ్యము యగమునందు నిర్మాణమును కరిజానము. హిందూదేశము మహాఖండియ అనేకాకులు భావము మతముల సాంప్రదాయాచారములు గల ప్రజలను గలిగియున్నను విజ్ఞానమునందును శాశ్వతము లందును గమ్యస్థానమునందు భేదములేదు. ఆవస్థ ములైన స్థానిక జీవనమును స్థానికాభిమాన నిర్వహణ సామర్థ్యమును సంరక్షించుచు భారతమహాంగనిర్మాణము వాంఛితమైన ప్రియ జనము. భరతఖండమునందు సాంఘాతిక పాలనమున కాదర్శములైన కరిపితులు గలవు. దీనికి మించిన రాజ్యాంగనిర్మాణము గాని రాజ్యాంగాదర్శముగాని సామ్యమాప్రయోజనకరమా? అని బర్నార్డు హాటనుగారు వ్రాసియుండిరి. భరతఖండమునకు సాంఘాతిక పాలనము సహజ సిద్ధముగ నుండగ దానిని మాంటుఫర్డు విధానము నిరసించుచున్నది. ఏవిధమున విమర్శించినను మాంటుఫర్డు విధానము అతుకుల బొంతవలె నున్నదిగాని మహానిర్మాణమువలె నుండలేదు. ఆశ్రోద్యము వాదులు సంస్కరణ విధానము నందు ప్రాత వైన సంకుచితవర్ధతులను బరిత్యజించి లోకాంగీకృతమైన నవీన రాజ్యాంగ ధ్యము నవలంబించ గోరుచున్నారు. ప్రత్యేకవర్త్యము గల యంతర్జాతులు భావము... సింధిపుడ భారత రాజ్యాంగ సాధ్యము గాగలదు. ప్రత్యేకవ్యక్తిత్వముగల దేశ ప్రజావికాసము భావప్రయుక్త రాష్ట్రాధారము ననె సాధ్యము గావలసి యున్నది. బర్నార్డు హాటను గారు చెలిపిన సాంఘాతిక పాలనమును స్థాపించి భారతరాజ్యాంగ నిర్మాణమును బల ప్రదముచేయుటకై సంస్కరణములతోనే రాష్ట్రపునర్నిర్మాణముచేయుట యవసరమని అధికారవర్ధము నాయకులు గ్రహించుట యవసరము. ప్రజలకు చెలిమిని కరభావయందు రాజకీయ వ్యవహారములు జరుగుచుండు న తవరకును బాధ్యతాయుతపాలన మసంభవమని సంస్కరణాభిమాను లందరును గ్రహించుట భావ్యము. బర్నార్డు హాటనుగారి వ్యాసముదారభావభరతమై భారతీయులయోశయములను విశదము చేయుచున్నది.

రంగూను బియ్యపు వ్యాపారము.

బర్నాదేశమునుండి 1918-19 నందు 2418 లక్షల రూప్యములు విలువగల 24, 87, 171 టన్నుల బియ్యము వడ్లు ఎగుమతి చేయబడినవి. లోగడి సంవత్సరమున కంటెను గతసంవత్సరము నందు విలువయందు 6 కోట్లను కరిమాణము నందు 4 లక్షల టన్నులును పెరిగినవి. ఇందు 1562 లక్షలు విలువగల 16, 42, 067 టన్నుల బియ్యము విదేశముల కంపబడినవి. ఇందు విశేష భాగము యూరపుఖండమునకు పాలకులు నియమించిన యధికారి ద్వారా కంపబడినవి. యూరపు ఖండమునం దీబియ్య మెటులు వినియోగపడినదియును నిర్ణయించుటకు సాధనములు లేవు. మెయిలు ప్రతికయందొక లేఖకుడు వ్రాసినటులు రణరంగములందు భారతీయులను జూచి యూరపియను భటులు పరియన్నమును తినుట కలవాడు పడిరను వదంతియం దెంతసత్వము గలదో గనుగొనుట యవసరము. ఈవదంతి సత్వమైన బియ్యమును యూరపుదేశముల కెగుమతి చేయుటకు గారణము విదితమగుచున్నది. యూరపియనులు పరియన్నమును తినుట కారంభించిన బియ్యము ధర చుక్క నుండుట సంభవమన బియ్యము అన్నాదురక

స్థానికాది వార్తలు

హెచ్చులాభముల పన్ను చట్టము:— 1919 సం॥ రత్న హెచ్చులాభముల పన్ను చట్టము, 9-వ సెక్షన్ క్రింద చెప్పే ప్రతి రాజధానిలోని వర్తకుల దగ్గరనుండి వచ్చిన విజ్ఞప్తుల నివేదింపుల కొక సంఘమును గవర్నరు జనరలుగా కేర్పరచి ఆ సంఘమునకు అధ్యక్షులు, ఏ. బి. మెట్కా, కాటమడు, సి. వి. ఇ. వి. సి. ఎస్. గార్ (2) డబ్ల్యు ఎస్. బాల్ కెన్సె, (ఇన్ లాండు రిజిస్ట్రార్) (8) ఎస్. జమాను హుస్సేన్ సాహెబ్ (4) ఎఫ్. ఇ. ఎల్. ముగ్గాడ సభ్యులు.

రాజప్రతినిధిగారి వర్తకులను — కృత్రిమత ఏర్పాటులకు అడ్డు ఆర్డరు 19 వ తేదీని రాజప్రతినిధిగారు సిద్ధాంతి బయలుదేరి పాటిమాలా పూర్తియైన సంస్థానములకి అటుండి దేగాడూమారుగా సంస్థానాధీశుల సభకు డిలీవరమైన కేగడకు. వరకు మూడువర్షముల లక్ష్యములను చూచి ఇదిగత ఏర్పాటు చేయబడినట్లు దక్షిణదేశమున కేగడకు. కీరకాలమున కలకత్తా నగరమునందు రాజప్రతినిధిగారు మూడువారములు ఉండును. జనరల మానవ్యమున డిలీవరమైనట్లు తెలియవచ్చును కాకినగరమునకు సందర్శించెదరు.

చెన్నపుర రాంధ్రసభ:— నిన్న సాయంత్రము నిర్దేశించిన పురపంచమున చెన్నపుర రాంధ్రసభకు కృష్ణలీలా కాటకమున ఆంధ్రమున కృద్యించి రక్తికట్టింపిరి. కాలకృష్ణ తేజము ధరించిన మువ్వలలో శ్రవణ బాణము వారనా మూర్త్యురాత్రుగారి మహామహుడు మువ్వల రావు బహు చాచ్యముచూపి కృంసాపాత్రు డయ్యెను. రెండవబాణము బుద్ధిరెడ్డిపాలెం జమీందారు గారి రమ్మడు కేశవరెడ్డి సుప్రసిద్ధ నటకుడు. ఆరవ బాణము డయ్యెను శ్రవణ భాగమున కృద్యించి బ్రహ్మాంధియు విఫలమనోరథుడగుట విషాదకరము. కాని, కృద్యములను సుర్పరాత్రుల కృతియై కాల తేజము మూడ నిర్వహించి లోకమున కార్పించునందేముట మరింత కృంసాపాత్రులు. కృతియైకాంతుడు దళదళ రామరెడ్డియై కృతి నిర్వహించె. కాని యానాత్రులను డయ్యెను సభ్యుల కొరకే కాక బోలు అరెడంత యుత్సాహము కలిగింపబడెయ్యెను. నిన్నటి రాత్రి కటన్గించిన గోపాలతోడి విహారములన కృష్ణులకు ముఖ్యముగా పాత్రులనెడి యవదము కొంతకంత రప్పించెను. కంఠతేజధారి కాగ రాజరావుగారు ముఖ్యపాత్రులకు పాత్రులై. వారితోడి రంగమందు కృతియైకాంతు సంపూర్ణమగు మువ్వల గాంధగారిను. గొల్లకానితేజము ధరించిన శ్రీవాసన్ గారును అత్తగారి తేజము ధరించిన వెంకటాచారి తేజగిరి రావుగారును గోపాలతేజధారి అయ్యెను. ఇవ కీరారామయ్యగారును హస్తగతమున చక్కగపోషించి సభ్యుల కదుపుబ్బు పన్నిరి. ఇతర పాత్రధారులలో తేజోవ్రాత్రు రామచంద్రయ్యగారును యోగోదా పాత్రధారి శ్రీనివాసాచారి గారును, వసుదేవ పాత్రధారి రంగరామయ్య గారును ఉగ్ర తేజ తేజధారి తేజోవారిగారును మూడ క్రంసాపాత్రులై మొత్తముగా అందరకు రక్తికట్టిరి. ఆంధ్రసభవారి కృద్యములలో ఆసక్తితోడ మోటి యగ్రగణ్యము. కృద్యములకు కాలవరిమితికి లోబరచు కొనుట మూడ ఘన కార్యములలో నొకటి. తేరికే కను తప్పుల పెండ్లితో కృష్ణలీలా కృద్యము ముగియెను. వారియొక్క గాని వారికంద్రెతారల యొక్క గాని జనముతో నేలవారము కారాదుకే గ్రంథములైన యాభోజిముగా కృద్యించుట కృద్యముల కర్తవ్యమని విశ్వసించుచున్నారము.

రైలుకోడ్లు కొట్టుకొనిపోవుట:— కోటలోని డిస్ట్రిక్టు ట్రాఫిక్ మాజరిం పెండ్లెండు గంగాపురము నుండి ఆగస్టు 30 వ తేదీని క్రిందికంటివార్తను తుంపెను. బొంబాయి బరోడా గుంటూరు ఇండియా రైలుకోడ్లని గంగాపురము పిలెడా స్టేషనులకును, పాల్గోనాండా హిందూ స్టేషనులకును మధ్యను రైలు కోడ్లు తెగిపోయెను. మెయిలు ట్రెయిను కోట ఆగ్రామారుగ తెగియిందెను. తేజటిండి రైలుసానులను బండ్లు మార్చి తిసికొనిపోవుచును. ఇతరులు వరద ఎత్తునకు నుండుటలన నట్లు చేయుటకు సాధ్యముకాదు. బంధగురువారముల నాటికి బండ్లు మూడుగ నడువకున్నాను.

ఆంధ్రరాష్ట్రమునభ-చెన్నపురి కార్యస్థానము కృష్ణావత్రికయందలి సంపాదకీయ వ్యాసము సం దాంధ్రరాష్ట్రమున భ నాంధ్రదేశమునుండి వెకలింది చెన్నపురికి తేర్చుట యసంగతమని వ్రాసిన విషయమును జేకాభిమానులు గమనింప వలసియుండును. ఈ విషయము విషయనిర్ణయ సభయందు చర్చించబడినపుడు కా. నాగేశ్వర రావుగారు చెన్నపురిని కార్యస్థానముగ జేయుట యసంగత మనియును ప్రస్తుతిము పూర్వమువలెనే స్థలనిర్దేశము లేక నుండుట యుచితమనియును వాదించిరి. కాని కొంద వేంకటప్పయ్య వంతులు గారు సయితము చెన్నపురికి మార్పుటకు సమ్మతి నొసంగిరి. అందఱును సంగీకరించిన విషయమును మహా సభయందు తిరిగి వాద ప్రతివాదములకు దింపి కాలపారగము చేయుట యుచితమని కా. నాగేశ్వరరావుగారు రుపేక్షించిరి. కొంద కీవిషయమై కేదాభిప్రాయముల చెలిపిరిని తెలుపుట నిదర్శనమును చెలిపితిమి.

న్యూ ఇండియా, హిందూపత్రికల సంవాదములు కొంతకాలమునుండియును నీ రెండుపత్రికలు ను సన్మోన్య దూషణమునకు గడంగుట విచార కరము. మూడేండ్లకు బూర్వము న్యూ ఇండియా మహాభ్యాతిని గాంచినది. ఇప్పటికిని పత్రికా సంస్థానకుల యాదర్శముల ననుసరించి పత్రిక దేశ సేవను జేయుచున్నది. ఇపు డాపత్రిక పూర్వమువలె కరకుటయ్యులను ప్రయోగించనందున కొందఱ కసంతృప్తి గలిగియుండును. హిందూపత్రిక చిర కాలమునుండియును దేవసేవను కత్తివంచన లేకను చేయుచున్నది. రాజ్యాంగ విషయములందును నితరవిషయములందును నీ పత్రికలకు గల యభిప్రాయభేదములు నిందలుగ బయటించుట మాత్రము భావ్యము గాకున్నది. కలహాశనుల కీ యాక్షేపణలు మిత్రభేదమునకు సాధనంబు లగుచున్నవని యుభయపత్రికలును గ్రహించి నిందలను విరమించుట యుచితము.

దూది చాడుక ఎగుమతులు చెన్న రాష్ట్రమునందు ఆగస్టు 25 వ తేదీ వారమునందు 3,697 దూది బస్తాలు ఎగుమతి చేయబడినవి. యంత్రాలయములయందు 4,240 బస్తాలు వాడబడినవి ఫిబ్రవరినుండి ఆగస్టువరకును 83,040 బస్తాలు వాడబడినవి. సముద్రముద్వారా 85,040 బస్తాలు రైల్వేద్వారా 59,790 బస్తాలు ఎగుమతి చేయబడినవి. ఈ కాలమునందు 12,070 బస్తాలు దిగుమతి చేయబడినవి. మొత్తము 2,40,829 బస్తాలయందు 95,110 బస్తాలు వాడబడినవి. 1,65,714 బస్తాలు ఎగుమతి చేయబడినవి. గతసాలు దూదిపంట 630,800 బస్తాలని మదిపు చేయబడినది. ఈ కాలమునందె చెన్నపురికి కోట్ల రూప్యముల నూలుబట్టలు దిగుమతి చేయబడినవి. చెన్న రాష్ట్రమునందు దూది పరిశ్రమమునకు గల విశేషావకాశముల నీ లెక్కలు తెలుపుచున్నవి.

గుంతకలు తియ్యపురము - వైద్యశాల రావుసాహెబు హంపయ్యగారి యాధిపత్యము క్రింద గూడిన పౌరసభయందీ యూరను వెంటనే వైద్యాలయమును స్థాపించవలయునని తీర్మానింపబడినది హంపయ్యగారు నిర్మించుచున్న మందిరము తమూరగుంతవరకును మందిరమున కగు నదైన హంపయ్యగారిచ్చుట కంగీకరించిరి. సర్జను జనరలును ప్రభుత్వమువారును ప్రజల ప్రార్థనలను వెంటనే సఫలము చేయుట యవసరము. దేశమంతయును వ్యాధిగ్రస్తమైన యీ కాలమునందు వైద్యాలయ స్థాపనావసరమును సమర్పించుట యవసరము.

ను మ ద్యాదుల నిర్మాణమునకు మోక్షపడిన యూరపియనులు నను సంవత్సరమునకు సౌఖ్యమునకు చివరను లోకమునకు మాత్రము విశేషమైన నష్టము లుగుచున్నదని విశదమగుచున్నది. కోట్ల కొలది రూప్యములు విలువ గల ధాన్యాదులను మద్యనిర్మాణమునకై వినియోగించుట వలనను లోకమునందు ప్రజలజీవనమున కవసరమైన యాహారవదార్థములు ప్రీయమై దుర్లభ మగుచున్నవి. యూరపు దేశములకు బియ్యమును గొనుట వలనను బియ్యపు ధర 200 రూప్యముల నుండి 415 రూప్యములకు పెరిగినది. కాని ఎగుమతుల ప్రతిషేధమువలనను ధర క్రమముగ తగ్గినది. ఇప్పుడు హిందూదేశ ప్రభుత్వపు ప్రతిషేధము వలనను బియ్యము ధర 386 రూప్యముల ప్రాంతమున నిలువబడి యున్నది. రంగూను మానము 7500 పౌనుల తూనిక మానమై యున్నది.

అధికార దృక్పథము అధికారదృక్పథమునకును ప్రజాదృక్పథము విశేషమైనభేదము గలదని నిత్యవ్యవహారమునను వి. కారణము అధికారవర్గపు

గుంతకలు తియ్యపురము గాని దురలో గారు వారి లోకముల నుకొనుటవిచిత్రముగ గాయరు చాంతరాను యమై వ్రాసిన లేఖను రు ప్రచురించిన లేఖ గార్పనేరదు. చాంత డియును రయితు ను గాంధిమహాత్ముడు యుండును. కెయిరా హమును బోధించక ను ప్రజలు చెలిపి చుటకు లుటకు దృక్పథ ముట కములు

సరించి గట్టకై ల్లును కభు త్రిక గడ కుక ము ప్పన ము క్షణ మరిం చును పడు ప్పాన్య

పోవుచున్నా

మహాగణములు

శ్రీమద్రాష్ట్రమునకు గానుబాదులను ప్రజలనుగూడ బోల్చి మద్యమువలనయెన్నడును. కొందరిని పాత్ర చేయుచున్నాడు. 6000 మంది పట్టుకొనుటకు తగిన వియ్యలదన. 5400 మంది పట్టుకొనబడిరి.

గోల్లవలనోడియలు.

కరణ విమాన దళము ఆదిగూల గోల్లవలనోడియలను బోల్చుదగినది. ప్రాయమునకు వైర్యుని బోల్చి విమాన పూర్తిగా నోడియబడిరి. 24 నెల వాతము చేయబడినది. 14 నెల మంది పట్టుకొనబడిరిని ఓరుగల్లుకుంకి కంటివార్త వచ్చినది.

ఒక నాకమునుగుట.

ఆక్రమణము, ఆగస్టు 28:— గోల్లవలనోడియ మునిగుటనాకము ఆయుధసామగ్రియగుట ముఖ్య నాకము కట్టిరి. ఒక నాకము (నెలవది. 40 మంది కనబడుటలేదు. 20 మంది చనిపోయిరి. కారణము తెలియలేదు.

దుమ్మ ఆంతరంగికకలహములు.

హైదరాబాద్, ఆగస్టు 29:— బోల్చివలనోడియ మునకు పట్టుకొనినది సంగతి వచ్చినది. బోల్చివలనోడియ మునకు పట్టుకొనినది సంగతి వచ్చినది.

లండను, ఆగస్టు 29:— బోల్చివలనోడియ మునకు పట్టుకొనినది సంగతి వచ్చినది. బోల్చివలనోడియ మునకు పట్టుకొనినది సంగతి వచ్చినది.

బాల్చికు రావ్రియులు.

హైదరాబాద్, ఆగస్టు 28 — జరగా వాస్తవముగానే మిల్లవలనోడియ మునకు పట్టుకొనినది సంగతి వచ్చినది. బోల్చివలనోడియ మునకు పట్టుకొనినది సంగతి వచ్చినది.

జర్మనుల దురాగతములు

కోతుకపాగను, ఆగస్టు 28:— తిరుమయ్యల జర్మను సేనలు బ్రిటిషు రాజులను బద్దముగాని వారిని చూపుచు పట్టుకొనిరి. రికార్డుని బ్రిటిషురాజులను కల్పించుకొనగా మరల కదిలేనది. 24-వ తేదీన జరిగిన దోపిడీలో రహస్య వైద్యులనుగూడ జర్మనులతో చేరి. తట్టుకు నైపుల దుమ్ములను వారియొద్దనున్న ధనమును వారింబడి. ఆధిపత్యమునై లొంగుటనే ధ్వంసముచేసిరి. ప్రతికూలములను మిత్రముండలి ప్రతిఘటనను తట్టుకు దొరకనమువారి ప్రతిఘటనను మిట్టకు పెట్టిరి.

బోల్చివలనోడియ పరాజయకారణము.

హైదరాబాద్, ఆగస్టు 29:— వెల్లెగొగ్గకు సందేశము.—బుదాపెస్టులో బోల్చివలనోడియ సేనలను ముగ్గునకరమున తెలుపుచు తెలుగుగొట్టు చెప్పిరి. బోల్చివలనోడియ మిత్రసాంఘికవాదుల గర్భకల్పితములను బోల్చివలనోడియ నుడ వారే పాడుచేసిరి. రక్తస్రావమున ధయిపెట్టుటయే ఈ మిత్రత్వమునకు తగినదును. హంగరీ కమ్యూనిస్టు లీరక్తస్రావకార్యకరణము నందు అభ్యయోజకులగుట వలననే పరాభూతులైరి. తెనుగుగు రక్తస్రావము కనకూలముగ బలుకుట కిదియే ధర్మము.

జర్మను

తైదులందు; జర్మను సైన్యము.

కోతుకపాగను, ఆగస్టు 29:— బోల్చివలనోడియ సందేశము.—సంధిపథ మరయు ఆచరణలోనికి వచ్చి మూడు మాసములైన వెనుక తైదునదికి కూర్చు ప్రజలకుండును 50 కిలోమీటరుల తాటానిక ప్రజలకుండు జర్మనులు 20 కదాత్తదళములు, 10 ఆర్మీదళములు 12 ఫిరంగి కటాలములను ఉంచు

కొనుటకు పాట్లు గలిగియుండును. సంధిపథముల ప్రకార మేర్పడుటచేసిన సైన్యము కాంతికి భంగము గలుగకుండ గానుబాదులను చాలనట్లున్నది.

జర్మను సాంఘికవాదులు.

కోతుకపాగను, ఆగస్టు 29:— సాంఘికవాదుల గాక మూలకండియు, విశేషాధికారిలైనా లింగిక మూలకండియు గావించు నుపద్రవములను సరిదిద్దేముట కొక నిరంతర్యాధికారి విజయములను నని వార్తాన్ని ను ప్రతిక నూదించుచున్నది.

జర్మను విమానములు.

కోతుకపాగను, ఆగస్టు 28:— జర్మనుల కోతుకపాగను పట్టణములోని ఒక కంపెనీవారికి విమానములను విశ్రయించిరి. దీనిని గురించి మిత్రముండలివారు విచారించిరి. 90 విమానములను వారు కలిపించిరి. అవి యిప్పుడు దెబ్బకొని అధికారుల చేతులలో నున్నవి. అవి కెంద్రేపు పట్టణములో కలవు. అవి యిప్పుడు కొత్తవిగ నున్నవి. జర్మను సైనికవిమానములు వానియందు కలవు.

బేలాకను

వియన్నా, ఆగస్టు 30:— బేలాకనుకు, కెల్మెన్ కమ్యూనల్ నుండి పాథమునకు పీసీకొనిపోయిరి. ముద్దము జరుగుచున్న కాలములో నక్కడ ఆంగ్లేయులను నిర్బంధవాసములో నుంచి.

విమానపు కంపెనీ.

మాడ్రసు, ఆగస్టు 30:— ప్రభుత్వమునా రిల్లు ప్రకటించిరి. స్వయం శక్తిమూలముగ టుగోనుపట్టణము నుండి మొగాకోవరుకు విమానములను నడుపుటకు ప్రైవేట్ కంపెనీ వారికి అధికార మియ్యబడినది.

హంగరీ

హంగరీ నూతన మంత్రివర్గము.

కోతుకపాగను, ఆగస్టు 29:— బుదాపెస్టు సంశ్లేషము. (ప్రీడిచ్చి మంత్రి)గర్గ సభ్యులతో వెక్కుమంది అధికారులకుం దియు, మధ్యతరగతుల నుండియు ఎక్కువమంది. ఆంతరంగిక విశేషము యభ్యుత్థులనున్నది కనుగుణ్యముగ నుండు మంత్రి వర్గము నెలకొల్పుటకు ప్రయత్నములు కార్మికవాదులతో బోల్చివలనోడియలతో చేరుటయే పాపాపుటయే చేయుచున్నారనియు, మధ్య తరగతులవారు మాత్రము కార్మికులయూషిక వారి కేయలుకు వ్యర్థముల కంగీకరించుచున్నారనియు, అందువలననే తాను సాంఘిక వాదులను మంత్రివర్గమున తీర్చి తేదనియు, కార్మికుల ప్రతిఘటన మాత్రము తీర్చవలయు (ప్రీడిచ్చిగారు క్లమెంకో గారు కొకలేఖన ప్రాసీ).

ఎన్నికలు.

బుదాపెస్టు, ఆగస్టు 29:— నూతన మంత్రివర్గము నేర్పరచిరి నని వార్త. ప్రీడిచ్చిగారు మిత్రముండలి ప్రతిఘటనలకు తెలియబడిరి. ఇంక మూడు నాలుగువారలతో నేవనలు ఎంబ్లీ ఎన్నికలు జరుగుననియు, అందుకు రహస్యముగ వోట్ల నిచ్చు వ్యతిరేక విజయమునూ, ఎన్నికలపుకు ఎట్టి యల్లరియు జరుగకుండునట్లు వాతకలమునయు, అందుకొరకు కొంతమంది ప్రతిఘటన సాంఘికవాదులను బంధ కలయకనియు నకుట తెలియజేయుచున్నాడు.

రుమేనియా హంగరీ జేతములు.

బుదాపెస్టు, ఆగస్టు 29:— రుమేనియను లత్యంతాధికారముతో నుండి నవమిత్రముగ కొల్లగొట్టు వానితేజుకుండిన హంగరీ జేతము మిత్రముండలి వారే భరింపవలసి కద్యుననియు, హంగరీ ఎట్టివ్యతిరేకము నీయకాలమున ననియు తెలియుచున్నది.

బ్రిటిషు ఆమెరికా వైరిక ప్రతిఘటన ముగిసినపుడు రుమేనియను వైర్యులకరణముండు గిడ్డుగుల రిక్తలే యుటయు, వియ్యచ్చి కి కావ్యాలముల పాడుచేయుటయు ఆవరసానుగులకు, వర్తకసానుగులకు, బట్టలకు, మరలకు నిలవాజేయు కొట్టకు దోచుకొనుటయు వారిది.

హంగరీ మంత్రివర్గము.

బుదాపెస్టు, ఆగస్టు 29:— మిత్రముండలివారియను

నిని పొందుటకు హంగరీ మంత్రివర్గమునందే వారి వాదనాకు వెళ్లెట్లు పట్టణమునకు వచ్చి డిక్టేటరు తెలిపిరి. ఎన్నికల విషయమును చేయుటకు మిత్రముండలివారు కొందరు కంపురుని కోరిరి.

వివరములు.

బెస్టెను, ఆగస్టు 28:— క్రిందివారు నుండినట్లు తెలియుచున్నది. హెన్రీ ఫెర్డెనాండు గాక విశేషముండలివారు; హెన్రీ ఆర్థుకుంటి; జనరలు పెర్టిట్టరు యధ్యక్షురహా.

మాంటిస్సిగోలో తిరుగుబాటు.

లండను, ఆగస్టు 28:— మాంటిస్సిగోలో యంగుండినట్లును, ఆక్రమణ పోరాటము ప్రారంభింపబడినట్లును తెలియుచున్నది. తేజమునందలి ప్రజలు చేయుచున్నాడు. తిరుగుబాటు నడిచినందున వారు యెత్తించుచున్న వారి యత్నములు విఫలమయి, అనాటివారి పట్టణముల మధ్యకు గమనము మాంటిస్సిగోవారు పాడుచేసిరి. ఆరెగోను స్థితిగతులను వివరముగ నున్నది. సర్వముగా నిర్భయము మాంటిస్సిగోవారికి ప్రాథమికము పుట్టి దిక్షరణముండి కోమముకు జేయవలయు ప్రజ్వయము కనపొందుచున్నది.

గోల్లవలనోడియ విమానము.

హైదరాబాద్, ఆగస్టు 29:— గోల్లవలనోడియ వైఫల్యమునో వివరములు తెలిసెను. వారియ నొకటి కిధిలమయ్యెను. విమానము ఒక మెట్రాలేయమును 85 కిమీములదూరము నుంచుంచె గా కొందరు దిగవలసివచ్చెను. అది యేమివాదననున్న తర్కమిద దిగవలసివచ్చెను. తరువాత నది సమస్త కొట్టుకొని పోయెను. ఆపస్తాటిని కాదుకొని ఉత్పన్నుడిని పారజేసి ఆపటముకు తొగి ఆదుల అనదినములు కాలక్షేపముచేసిరి. ఆక్రమణము మాదిరి. మెడికాపట్టణమునందే ఒకటివారలు కొరకు పులి. పెద్దెంబరునెల ప్రాగంధము నెయింబులూను పట్టణము చేరవచ్చును.

జనరలు బోల్చామరణము.

హైదరాబాద్, ఆగస్టు 28:— దక్షిణాఫ్రికాకు (త్రైకుండిన జనరలు బోల్చామరీ మరణమును గురించి లన్నియు యుభయముగ ప్రాయమున్నది. వారికి పట్టణములో వెళ్లెట్లును బాల్చామరీ తగిలిన వార్త 27-వ తేదీన చనిపోయిరి. సామ్రాజ్యమునందు బోమనోపురము లనియు, వాక పక్షిదాఫికా జేత ఆగగలుల ప్రతికలు నడుపుచున్నది. వారు చనిపోవార్తకు రాజాగారికి, ముత్రికి, మిరసకు ప్రభువు తదితరులకు తెలియజేసిరి వారు చనిపోయినందునకు రిందుకు వెంటనే దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమునకును, టుంబునకును సంపి. వారు మొదట గోలాలముగ కు తరువాత సేనలతోనే నాధిపతులైరి. తరువాత వారిని అందఱును! తెలియును. వారి మరణమున కొందరు దిగచున్నాడు. వారిమరణమువలన సామ్రాజ్యమునకు తీరకలిగినది.

స్తాను ప్రతిక వారిని గురించి ఇట్లు వ్రాసెను:— రద్దీయము మైక్రీ నార్దిందిరి. వారిమరణమువలన గొప్పకలిగెను. స్టాండెట్టు ప్రతిక యిట్లుచుడుచుచున్నది. వానకరమునందు జరిగిన ఆంగ్ల సామ్రాజ్య మంత్రివర్గము నూములందు బోల్చామరీ యభిప్రాయములు తరుమగ నందరి ఆమోదితము లగుచుండెను. జర్మనుల స్వాధీనమునను ఆఫ్రికా జేత పరిపాలనము గురించి యుద్ధసభమున బోల్చామరీ గొంగిరి యువస్వామ్యము నిరపయము ప్రెసిడెంటు నిల్వగారు క్లాపిందిరి.

వెస్టుమిడ్లరు ప్రతిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:— వారి మరణవార్త సామ్రాజ్యములకు చాల యుభయము గలిగించుచున్నది. వారి మరణములకు తీరని తెలికివచ్చెడిది. వారికెకార్యమును ప్రారంభించుటకు గారి వాతకలి పెట్టి కార్యమును నిర్వహించుటకు గారి ఇతరులకు చాలవచ్చును. వారు యూములేతేతుండ గొప్పరాజనీతిజ్ఞులు సామ్రాజ్యమునందలి వివిధజేతముల వారిమైత్రి బలపరుచుటకు వారి యిది నైపుణ్యము కలదు. బోల్చామరీ యుద్ధమునందు వారు వికాలభారముతో ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునందలి తమజేతము నందుకు కంగీకరించారితలన జేతమున కంగీకరించుట కిదియు గలదు. వారు తమ మరణములకు యందు దక్షిణాఫ్రికా జేత సిలికి కచ్చుటకు చక్కని యేర్పాటులు చేయగలిగిరి.

పరిస్థానాననభ.

గెయిట్ గారి ఉపన్యాసము.

నాడు రీహడ పరిస్థానాననభ కానన
 యందు సమావేశమయ్యెను. అప్పటి నెండు గం
 గెయిట్ గారు సభాధ్యక్షులు వహించి
 ధించిన వివిధ విషయములను గురించి
 యావత్ సభాసభాలో క్రింది విషయములు
 మాత్రమేను తరువాత మనము కానిట్టి
 నామ గావించితిమి. అందు అధికారేతర
 కలరు. ముందు వారు తరువాత మనము సంబం
 ద విషయములను అధ్యక్షులకును భవమును
 అధికారమును వహించురు.
 త ఆహార సభాసభాలో శ్రీ. భరతవర్మ
 వంటలు పోవుటవలన ఆహారము లా
 ది. గతసారి వర్షమును వివరములను తురి
 ఆగిపోయెను. క్రైస్తవీధర పెరుగుటచే
 భవమును కృత్రిమయ్యెను. ఇదివర కింత
 గల పాపములకును ప్రబలందరకు లాభ
 ముదించినందున, భాగ్యమును నలుదివి
 గించునందున, దియోగరు నలుదివి
 ంధమయ్యెను. ఇక్కడ కలవులకులకొరకు
 క్రింద పట్టికలపాటులను ప్రభుత్వమువారు
 జిల్లాధ్యక్షులవారును మరొకరిని పోట్
 గాములు మంజూరు చేసిరి. ఎక్కడ
 రమో అక్కడ వారు వీలైనంత
 భుజ్యమైయున్నాడు. రివిన్యూలోను
 వారు 50 లక్షల రూపాయలను మంజూరు
 ంటు ఎక్కువలలో వారు దానిని వివిధముల
 గించుటకై డిస్ట్రిబ్యుట్ చేయుచున్నట్లు
 నుండియు బర్మానుండియు భాగ్యమును
 టములు జరిగినవి. వర్తమాన నరకును దిగు
 వీలులేనప్పుడు ఈ యేర్పాటులు జరుగవలసి
 నుండినప్పుడు ఇందుకొక 4 జిల్లా
 టవారి అవ్వలకందన అప్పియట్లకు 28
 వేలవలెను. దీనిలో గౌరవముగ ప్రభుత్వ
 గున చేయుటకు భర్తాధిని తెలిపిరి. దీనికి
 క్రింద గాకుండు చందాయయ్యెను. జనకు మొదలు
 తరవాతవరకు బర్మానుండియు బంగాళమునం
 ది టముల వియ్యమును దిగువతిలేసికొంటిమి.
 గోధుమలను కావత్ భాగ్యములనుకూడ తెచ్చు
 దినుండి 62000 టముల వియ్యము 30000
 టములు కావత్ భాగ్యములు వైరావ్రియట్లకు ఎరు
 ట అప్పియట్లకు మంజూరుగను 890000 టముల
 భుమల కావత్ భాగ్యములు వైరావ్రియట్లకుండి
 నకు దిగువతియ్యెను. అందులో 250,000
 టములు కలరు. 167000 టములవలె యెగువతి
 11000 టముల వియ్యము మందులో కలరు.
 గరను దొరకననువారు నిర్ణయించుటవలన కొ
 క కొంత సాము లాభము కలిగెను.
 ఎక్కువ సాము మాములు వర్తమాన పో
 గ్గయించును. వారు తక్కువవరకు బట్టలను కొ
 న 6,7 లక్షల సాము లాభముకలెను. బట్టల
 స్థితిగతులు అంతవైరముగ లేవు. ఫిర్రోసినుండి
 ముగ ధరలు పెరిగిపోవుచున్నవి. గత అక్టోబరులో
 సరకు ఇప్పుడు బట్ట లించుమించుగ నమ్ముచున్నది.
 లో బట్టలు తగినన్ని లేవు. వర్తమాన ఇప్పటి వరకు
 గానే క్రొత్త సరకు తెప్పించుకోవలసియందును.
 వారు ధరలను పెంచుచును.
 యుగకానము ప్రకారము ఏ ప్రతీకరకు రి గురిమిద
 ంటిమి. జామీనుమీద 18 గురిని విడుదలచేసిరి. రి
 300 ప్రతీకరములలో నిర్బంధించితిమి. 24 గురిని గృహ
 నిర్బంధించితిమి. 12 గురిను మహిలాంగు స్కూలు
 ంటిమి. మహిలాంగు స్కూలును కట్టివేయుటకు నిశ్చ
 . అక్కడ నలుగురే బాండుకలరు. దీనినిట్టి మామి
 80 మంది జామీనుమీద విడుదలచేసెదట్లును 20 మంది
 ండ్లలో నిర్బంధించెదట్లును, ఇతర ప్రాంతములలో 7
 ంధించెదట్లును తెలుచున్నది. ఇతర ప్రాంతములకు
 దురు ఈ రాష్ట్రమునాము.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

హంపయ్య శ్రీకృష్ణగారి ఆధిపత్యము

రావుసాహెబు ఎం. హంపయ్య శ్రీకృష్ణగారిని నాకును
 ఇట్లు సంభాషణ జరిగినది.

హంప:— తాను ఆంధ్ర మహాజనసభకు పోయెద
 నని ప్రాసించుచున్నాడు. సభ జయప్రదముగా జరిగినదా?

శేష:— సభ జయప్రదముగా జరిగినది. ఆంధ్ర రాష్ట్ర
 సభాసభాసభాధ్యక్షులగు తమరేల సభ సలంకరించి యుం
 డలేదు.

హంప:— నానహోదరమను జబ్బుగా నుంటుంటే రా
 వాల నైతి.

శేష:— తాను యాభ్యర్థమును వాచుచున్నాడు
 ది. బు. కేకపట్లగారు మిమ్ముల సభకురాకుండు తేనెనటుల
 తోచుచున్నది. కృత్రిమమును తురిచిన కలంబునున్నాడు. కా
 రు రాష్ట్రమును విడదీయ నంగీకరించరు. తమకుకూడ వారికి
 తానపాపము కల్గింతురా?

హంప:— లేదు-లేదు. నేను ఇతరులను విడుదలచే
 కాను. నాకును మార్కెట్ కుండు భక్తికలదు. ఆంధ్రభాషయం
 దభిమానముగలదు. పృథ్వీకాంధ్రరాష్ట్ర విభజనయందు గల
 లాభమెంతగును. అందుచేతనే నేను రాష్ట్రము సభాసభా
 సంఘము కధ్యక్షుడనైతి.

శేష:— కేకపట్లగారు తమకు నుటబడికలదని
 రాష్ట్ర విభజనము నంగీకరింపకుండుట ఆయన తేకడైన వెల్ల
 డించునా? నలుగురు కలిగినవారందఱు తేక నాయకులమనియు,
 తేకడ ప్రభుత్వమనియు పృథివీయకొని ఉద్యమములు పృథివీ
 యుట తేకాభ్యుదయమునకు భంగకరముగాదా?

హంప:— (సప్రయ) తమకు నెలవిచ్చినది నిజము. కేక
 పట్లగారు మొట్టమొదటనుండి ఆంధ్రరాష్ట్ర విభజన నంగీకరిం
 లేదు. ఆయన అంగీకరించినను అంగీకరింపకున్నాడు నేను ఆంధ్ర
 దను. నేను పృథ్వీకాంధ్రరాష్ట్ర మామయచున్నాను. మార్కెటుం
 దాంధ్రము మాట్లాడుచును. నేను ఆంధ్రవిద్యార్థులకు సాయ
 మును చాల చేయుచున్నాను.

శేష:— మనకు భౌగోళికముల కందరికిని తమకు కృత్రి
 మానరములేకపోయి అనుమానము కలుగుచున్నది. ఆయ
 ను మానము నెటుల బాతుకొందురు?

హంప:— తాను ఆంధ్రకత్తిక యందు నాకును
 తను జరిగిన సంభాషణ కృత్రిమము సోదరులు నాయందు
 నభిప్రాయము కలిగియుండురు. నాకు పూర్వమైన రాష్ట్రాధి
 మానము కలదు. నేను పృథ్వీకాంధ్రరాష్ట్ర మభివృద్ధి
 చున్నాను. ఇది తీర్కరకునట్టిగా నమ్ముచు.

శేష:— తాను ఆంధ్రభాషయం దభిమానమును బా
 తుచున్నామంటి. మామనిదగ్గరకు లేమి బాతురు?

హంప:— తాను మామగారియ మను ఉరకొండ
 దనుజేసిన అప్పుడు నాపాతలముందు ఏమి బోధించుటకు
 ది నాకుంత తైలగియంజేగింధమున్నది మామలబాలిక
 తేభావనభ్యసించునది తెలియగలదు. నేను ఆంధ్రకత్తిక
 సదాది నిత్యమును పాఠముగ జరిగిగాని భుజింపను. నేను
 ఆంధ్రకేకమందు తట్టలేదా? జన్మభూమియందు ప్రతివానిని
 ప్రేమగలదుగాదా? నేను ఎక్కువ అరక కన్నడీయులలో
 సంబంధము కలిగియున్నాను నేను ఆంధ్రుడనుగానే భావించు
 తును. కృష్ణజేవరాయలవారు తరువాతించిన తేకమందు
 జన్మించి తేకద్రోహము చేయకలను. సార్వభౌమములు విం
 దునని తాము తలచుచున్నాడు. అటుల జరుపక. నిజముగా
 నమ్ముచు.

(మహం) గుంకల్లు దొంగ నాగేశ్వరరావు.

తుర్కీ సమస్య.

భారతమహావీరులు విజ్ఞానము.

తురుష్క సమస్యను తుర్కీయులతో భారత మ
 హావీరులు లండన్ యధిపాత మెట్లున్నదియు కృధాన
 ముద్రికలెలుపునమి త్తము హిందూ తేకమందలి మహావీరులు
 లండన్ తరపును నెట్లెంబరు 28 వ తేదీని లక్ష్యము
 పురిలో పెద్దబహిరంగసభ జరుపబడును. తురుష్క సామ్రా
 జ్యమునుగూర్చి సంధిసభలో జేయబడిన సూచనలు అయి
 లోనికి రాకుండు ప్రధానమంత్రి తనయావచ్చుకొని వివిధ
 గింకలను మనవియు, అట్లుచేయుట సామాజ్యజ్ఞమునకు కర్త
 వరమనియు తెలుపబడును. ఇదివరలో నిరంతరము చెప్పబడు
 చున్న ఈయంకమును మరింత స్పష్టముగ తెప్పట కీసభ
 ఉద్దేశించబడెను. అందువలన వారి హితవచనములకు మునుపటి
 కంటె ఎక్కువ ప్రాముఖ్య మొసంగబడునని వారి కలంపు.
 లాహోరు నగరమందలి మహావీరులు కావత్తులు, ఆరాష్ట్ర
 మందలి మహావీరులు నాయకులు ముగ్లీమీనాగ హిందూ
 తేకమందలి మహావీరులు నాయకుల లోకమంది ఆహ్వానపత్ర
 మున సంతకము లా సరించిరి. ఇంక ననేక మంది
 సంతకములను చేయుచు న్నారు. ఇప్పుటికి
 సంతక మొసరించినవారిలో కొంత మంది పేర్లను చ్చు
 చున్నాము. అనరలిల్ నవాబు నాస్రీల్ అలీఖాను, అగా
 మహ్మదు సాఫాన, గులాము నోహియద్దీన్ (కంబాలు)
 అనరలిల్ నవాబు నర్సానా నాస్రీఖాను, భాగ్య
 మహ్మదు నూర్ సయ్యిదు నూనాను నాస్రీఖాను (బీహారు)
 అనరలిల్ నర్ ఫజల్ఖాను కరీబాయి అనరలిల్ ఇబ్రహీము
 నూనాను బాఫన, అబ్దుల్లానూనాను నాస్రీఖాను, హోటానీ
 (హంబాయి) అనరలిల్ ఎ. డబ్ల్యు బాద్షానాహేబు (మద
 రాసు) అనరలిల్ ఎ. కె. ఫజల్ఖాను ముహమ్మదు
 రహమాన్ (బెంగాలు) డాక్టరు ఎం. ఏ. అన్సారీ (ఫిర్రో)

టిక్కెట్లను వర్తమాన:— టిక్కెట్లను వర్తమాన
 120 సంవత్సరము లయ్యెను. క్రింగతట్టణములోని మహావీ
 రులు అదికాలము వారి వర్తమాన జరిగిరి. మైసూరు నీల
 సర్వములోనుండిన నయ్యరు తేక వీరానగారి యావత్తు
 ముద్రిక వర్తమాన జరిగెను.

విజ్ఞానములందలి భారతీయులు:— హిందూయలోని సామా
 జ్యపారసంఘమువారి కార్యనిర్వాహకసభాసభాసభాలో ఆగస్టు
 28వ తేదీని జరిగెను. అనరలిల్ జి. కే కేకపట్లగారు సభాధి
 పత్యము వహించిరి. వారిక్రింది తీర్మానములచేసి భారత మం
 త్రిని, రాజప్రతినిధిని కలిపి వార్తలను వంతులకు నిశ్చయించిరి:—
 నిర్బంధములను తీసివేయుట కంగీకరింపలేదు. అనిర్బంధ పద్ధతి వలన కూలీల
 కన్నెయో యనభములు కలుగుచున్నది. కృత్రిమములను ఆచార
 మై పోవుచున్నది. ఆంగ్లభాషనానసారముగ నిర్బంధ ము
 పద్ధతిని యుండుటకు వీలులేదు. దానిని వెంటనే రాజప్రతి
 నిధియు, భారత సచివులను తీసివేయించవలయును. ఈ సం
 దర్భములో నేర్పాటు చేయబడిన కమిషనులో దక్షిణా
 ప్రదేశాలోని యూరోపియనుల లాభవత్తులను కాపాడుటకు
 యోచన ప్రతినిధుల సంఖ్యకంటె భారతీయ ప్రతినిధుల సం
 ఖ్య తక్కువ కాకుండెను. కమిషనువారి తీర్మానముల వలన
 దక్షిణాప్రదేశాలోని భారతీయులకు నష్టము కలుగకూడదు.
 యూనియను పార్లమెంటువారు స్థిరాస్థి సంపాదనకు, కర్త
 వమునకు సంబంధించిన వాసములను తీసివేయుమని నలు
 ము చెప్పటకు కమిషను వారికి అధికార ముండవలయును.
 విచారణాసంకరమువరకు ఆకానము లయలలో నుండ కూ
 డెను.

హిందూ దేశమును దారిద్ర్యము బారినుండి మర
 లించెడు ప్రకటనము.

అయ్య, మనదేశము తర్రీకులు నకింబులచే పృజలకు
 వృత్తులు లేక యెముచే బాధపడుచున్నాడు. అందుచే మన
 తర్రీకులకు పోల్తానాము కలిగించుటయు మనచే స్వతేక
 నస్తు వాడుకయు జరుగవలసి యున్నది. కనుక తర్రీకులను
 విప్రులు రాకుండు యాభాద్యతన శుద్ధ చరిత్ర రోజునగాని
 ఆ పై అయిదారునములలోగాని తేకాభిమానులందరు విఘ్నే
 క్కరుని సాక్షిగ స్వదేశీకరము గైకొనవలెను.

మున్షున చిన్మీరాజు

వృత్తాంతములు

బోలగూడపల్లి మెదోన్నా విగ్రహము తిరిగివచ్చు కృత్యక కాలముది దొంగిలించబడినది. దాని స్థానే రంగుల తుల మొకటి యంచబడినది.

మొయిల స్త్రీ మరు:— ఆగస్టు 14 తేది ఉపాలతో బంబయిలోని మెర్సా రామ మొయిల స్త్రీ మరు బుధవారము నాడు బాంబాయి శివు శివరత్నమును.

కాననసభ:— సామంత్య కాననసభలోని తమ సభ్యత్వమును పి. జి. ఫాగనగారు మానుకొనినందున వారి స్థానమున జి. పి. భామినియి. పి. ఎస్. గారు (తంజావూరు) నియమితులైరి.

వాస్తు శాస్త్రజ్ఞుడు:— బాంబాయి ప్రభుత్వము వారి యొద్ద నుండిన వాస్తుశాస్త్రజ్ఞుడగు విల్లెముగారు గవర్నమెంటు వారి కొలువు వారించుకొని తాతాసోదరులు నెల కొల్పిన ఇంజనీరు కాళిలో ప్రవేశించెదరు.

బాంబయి శివునండి 1918-19 సంవత్సరము నందు 14771 కుటుంబ రూప్యములు విలసితగల సామాను లెగురుతిరేయబడినది. ఆ సంవత్సరమునందు బాంబయి శివునందు రు 217 కోట్ల రూప్యముల వ్యాపారము జరిగినది.

శివమాతము:— పాగాలుజేతను కొల తాలూకాలోని ... నదిలో ముయ్యెక ప్రమాదము జరిగినట్లు తెలుగు శూరునుండి తెలియరచ్చెను. అందులో 10 మంది మునిగి చని పోయినట్లు.

నాంతకుని కట్టుకొనుట:— మైసూరులోని పి. మోగా నుండి క్రింది కర్తవ్యమును వచ్చెను. రామ దను నాంతకుని గత నెల 22 క తేదీని పోలీసు నుండి పంపించెను గాన కట్టుకొనిరి. వారియొద్ద కట్టుకొనుటకు ఆయుధములు అందెను వానిని కట్టుకొనుటకు బాంబయి పోలీసు వారేమి, మైసూరు పోలీసువారేమి అరు నెలల నుండి ప్రయత్నించుచుండిరి. వారు ఎండిరినో హత్య చేసెను.

భార్యభర్తల మరణము:— గతనెల 29-న తేదీ సోమం కాలము 6-30 నిమిషములకు మేయూగారును వారి భార్యయు లా హోరు లో చని పోయిరి. రైలుజేయి వ్యాధియు నివసించు ప్రదేశమున దీరురణమునందలినించెను. తేయగు గారు 3 సంవత్సరములు మెస పోలేమియలో పనిచేసి గత గురువారమునాడు లాహోరున చివ్రి. వారు ఎం. ప్రెసుకోర్టులోని పెంట్రలు హోటెలులో అభివేసిరి. వారిభార్య తన సోదరుడు స్త్రీజేమగారి యింటికద్ద బి. హో రోడ్డులో నుండెను. స్త్రీజేమ రైలుజేయిలోగిరి. తన సోదరికి మరణము నందలినించు సమయమునందు అతడు పనిలో నుండెను. ఆమె ఇంటికెనే మిలిటరీ ఆకౌంటెంటు ఆఫీసులో నుండెను. తన సోదరిని చూచి ఆమె పనిలోనుండి సోమంకాలము రి గంటలకు ఇంటికెవచ్చెను. ఆ యింటికద్ద వామె భర్త యుండెను. తరువాత వామె తెలిసికొనినది యింటికెవచ్చెను నుండిన నుందులోనికి పరుగెత్తుచుండెను. భర్త ఆమెను తడు ముకొని పోవుచుండెను. అతడు పిస్తోలుదూసి వామెను మాట్లు ప్రేల్చెను. ఆమె చనిపోయెను. ఇట్లు భార్యను చంపి ఆమె పిస్తోలును తనమీద వేల్చుకొనెను. భార్యభర్తల కరణములు రెండును నుందులో కొంచెము యెడముగ వదియుండెను. అద్దె వనలు దివ్రైట్ల మేజిస్ట్రేటు కథగారికొడకుటోయి చూచిరి. పోలీసువారు విచారణ చేసిరి. మేయూగార్డు కోడ ఉత్తరముండెను. హత్యయెందుకు చేసినది అందుకుట. భార్యతన్ను తడలి పెట్టెట్లును, తనయొద్దకు రావట్లును అందులో కలదు. ఉత్తరములు శరిగ రాక దారిలో కాలస్యమగుటవలన భార్య భర్తల కద్దరకు మనస్ఫుర్త కలిగెను. వారికి అంత్యక్రియలు జరిగెను.

మోహిని త్రైలము:— శ్రీ పురుషులు వాడు టకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువ జేయును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు జేరును. నువాసనగలిగి యుండును. 0-12-0 అమృతాంజనము డిప్రా - బొంబాయి, మద్రాసు

మిత్రమండలి రుమీనియా.

కొమిషనరీ శిఖ.

పార్లమెంటు, ఆగస్టు 28:— కొమిషనరీ రుమీనియా జే కేమనటు వందన బాబులో నిట్లు తెలియజేసిరి:— రుమీనియా వారు మాంగరీవారి ఆస్తిని కట్టుకొని తీసికొని పోవుచున్నట్లు సందేహభావంతి తెలిసినది. జర్మనులకును మిత్రమండలికిని జరిగిన సంధిప్రమానండు రుమీనియావారు సంతకముచేసి నవ్వరి వారమును గురించియు నలుగురును సరిసమానముగ కేట్రువుల ఆస్తివిషయమై యొచింతి యేర్పాటులు చేసికొనుటకు గురించియు మిత్రమండలి నిర్ణయించుకొనిన ధర్మముల కొవ్వకొని రుమీనియావారు ఇకపై దాధర్మము నల్లంఘించుచున్నారు. రుమీనియావారికప్పుడు చేయుచున్న కనులకులన చాలా ప్రమాదము కలుగునని గ్రహించెదలమును. మిత్రమండలివారు ప్రతి క్రియను చేయవలసి యుండును.

రుమీనియావారు క్రింది వరకుల కంగీకరింతి పెంటనే మిక్రియండలికి తెలియజేయవలయును.

కేట్రువుల ఆస్తియంతయు మిక్రియండలివారి కందరకు సరిసమానముగ హామిగన్నదను నిర్ధారమును రుమీనియావారు కంగీకరింపవలయును. నవ్వరిహామమున కేట్రు ఆస్తినుండి రాబట్టుటకు ఒక నవ్వరివారసంఘమునకే హక్కు కలదు. ఇతరులకా హక్కులేదని రుమీనియావారు కంగీకరింపవలయును.

యద్ధవిరాములు జరిగిన వెనుక రుమీనియావారి ఆస్తిని హంగరీకుండి తీసికొని పోయినదియు వివరముగ తెలిసి నవ్వరివారసంఘమువారి స్వాధీనమునందుంచుట కంగీకరింపవలయును హంగరీజేమనావారి ఆస్తిని రుమీనియా కింకను తీసికొనిపోయెదరు. దానిని పెంటనే మానివేయవలయును. సంధిసభివారి యుద్ధ కానిజే వారు ఆస్తిని తీసికొనిపోయెదరు. కాన 27 క తేదీని రుమీనియా వారు మిక్రియండలివారికి చేసికొనిన వరకులను పాటించవలయును.

అయ్యు, మనజేమనందుండు క్రియలు 8150 లక్షలు. ఈ క్రమంలో 295. లక్షలు విద్యావిహీనులు అనగా అక్షర భావకూన్యులు. హిందూ జేమనలో భావకూన్యులు కలసి 147 కలవు. ఇంకను 500, జేమనములు కలవు. ఇంకను, లెక్కకుమిక్కిలిగానుండు వ్రావిం కలవు. ఈ భావకూన్యులన్నిటియందుకు ప్రారంభముతో నేర్చుకొనవలసిన కట్టుకలు 60 కలవు. కాని వీటియందుండిన వర్ణములు, లేక, యక్షరములు 10,000—20,000 వరకు కలవు. ఒక జేమనలోనే నూర్లకొలది జేర్చేర్చుభావముండుటయు, జేర్చేర్చువారిక అందుటయు విద్యావిజ్ఞంభణకూన్యతకు కారణమున చెప్పగలము. చైవాజేమనందు సయితము నూర్లకొలది భావము కలవు. అయినను ఈ వివిధ భావల వారందర, వారియు విభావ మొకటియే. యూరప్ ఖండమునందు సయితము, ఇంగ్లీషు, ఫ్రెంచి, యిటాలియన్ మొదలగు పెక్కు భావములు కలవు. వీటియన్నిటియందుకు కోమన్ అక్షరములే యువయోగింక బడుచున్నవి. వ్రాయువిధాన మొకటియేయైన, ఒక భావ వారు, మరియొక భావను నేర్చుకొనుట నుసాధ్యము. ముజ్జ జేమనందుండిన యీ జేర్చేర్చు భావల కన్నిటి నొకేవిధ మగు నక్షరములను ఉపయోగించుచు, అసంఖ్యాకములగు వర్ణప్రములను బుద్ధియంచుటవారు సాధ్య మగునంతవరకు తగ్గించు సుసహాయమును గనుగొనిన విద్యావ్యాప్తి భాగుగా కాగలదనియు, నులభముగా రాజులు ననియు విశ్వసించుచున్నాము.

మరియు భారతీయులందరు నొకేభావను పోయింపుముగ నభ్యసించిన వివిధరాష్ట్రములవారు తరు, తమ, మనో భావములను దృష్టమలను ఒండొరులతో సృష్టికరించుచు నొకరికొకరు ప్రతియద్యమమునందును తోడ్పడగలరు. భరత ఖండ మొదలకే వచ్చినగాని సృజనశాలావ్రదానమువలన పరిపూర్ణలాభము పొందనేరదు. మహాత్మాగాంధీగారి విషయమున చిరకాలమునుండి నిరంతరము కృషిజేయుచున్నను అంతగా ప్రబలి జేమనలదృష్టిని ఆకర్షించి యుండలేదు. తగినంతసాయము, ప్రోత్సాహము లేమిండేసియే. ఇకపయినను లజ్జాభిమానములు గలిగి ప్రితిభారతీయులకు విద్యాభివృద్ధికి గడంకుటభావ్యము. సామాన్యముగా నిర్బంధము లేనిది మన వారు విద్యానుముఖులు గానేరకు. ప్రజలు కేటము ప్రభుత్వమువారిపై వాధారణియించుట లాభదాయకముగాదు. కొంతవరకు స్వయంకృషి నలుపుట ప్రయోదాయకము. భనకుటము, సంస్థానాధీశులు, రాజులు, మహారాజులు తమ

భాద్రపదములను జేమనలకై వినియోగింపవలయు విద్యాభివృద్ధిసంఘము శిర్పరతుడవలయు. పుస్తక భాండాగారము లభివృద్ధి కావలయు. ప్రితిభారతీయులు విశేషముగా నుండవలయు. నాయకులు విద్యావ్యాప్తికై నిరంతరము కృషిజేయవలయు. విద్యయే యువపరుగులును ప్రభు సోహనము. విద్యాప్రాబల్యము జెందినగాని, మతజైమన్యులు వారి జ్యేష్ఠములు, సంఘములపట్ల నిరసనభావము, తలాభిమానము నిర్మూలము గానేరవు. అభ్యుదయగారి జేమన స్వస్థత, కాంతి కలిగి యుండనేరదు. స్వస్థత, కాంతి యుండినగాని వర్ణకళ లభివృద్ధి జెందనేరవు, సంకటము పెంపొందవు. అవ్వజే భారతీయులు నాగరికులు, నవీనులని చెప్పవలయు.

పాశ్చాత్యులు జేభాభిమాని.

[ASSOCIATED PRESS.] Minor Frontier Raids.

SIMLA, August 30. A Press communique says: The Swati Lashkar in Adirzai is reported to have commenced to disperse on the 27th. Further minor raids have occurred in the Peshawar District. On the night of the 28th the Labour Corps Camp at Gambila, South of Bannu, was attacked by Mahsuds, 15 men being killed and 14 wounded. The gang was subsequently surprised, while dividing the loot and 3 were killed and they were again attacked on their way to Shakun. Another attack was made on Girni on the night of the 28th, but was successfully repulsed. Our losses on the previous day were three Indian ranks killed and seven wounded and those of the Mahsuds have not yet been ascertained. The Afghan troops on the border north of Hindubagh are reported to have commenced retirement.

A Derailment.

GANGAPUR CITY, August 30. The District Traffic Superintendent, Kotah, wires:—Line breached between Gangapur and Pilsauda and Hindaun on the Southern section of the B. B. and C. I. Railway. The mail train is being diverted "via" the Kotah line and Agra Local passengers will be transhipped from to-morrow, when the floods subside. Through communication is likely to be restored by Tuesday or Wednesday.

[Un-corrected.] A Lahore Tragedy.

LAHORE, August 30. A tragedy resulting in the death of married couple, Mr. C. P. Mayes, of Baghdad, and his wife, took place in the railway quarters near Boughay Road at 6.30 last evening. It appears that Mr. Mayes, who had been three years in Mesopotamia, returned to Lahore on Thursday and put up at the Central Hotel on Empress Road, his wife living with her brother, Mr. Stephens, Traffic Inspector, North Western Railway, at Boughay Road. The letter at the time of the occurrence was on duty on the line. Mrs. Mayes, who had recently taken up work in the Military, Accounts Office, returned to the house after 6 P.M. and found her husband there. Shortly after Mrs. Mayes was seen running through the back-yard into a lane behind house the followed by her husband who fired four shots at her with fatal effect. After murdering his wife, Mr. Mayes turned the revolver on himself and shot himself in two places, through the stomach and through the heart. Both bodies were lying in the lane a few feet from one another. Mr. Keough, Additional District Magistrate, visited the scene of the tragedy shortly after and an Inspector of the Naulakha Police Station assisted by Mr. Binge, Police Inspector, made an investigation. A letter was found on Mayes' person detailing the reasons for his action, in which it was stated that his wife had left him and would not return to his protection now that he had obtained his discharge from service. A full statement of his affairs was also given, with instructions as to the disposal of his effects. It was also stated that letters delayed in post had caused misunderstandings between the parties. The Additional District Magistrate, was at the house early this morning taking evidence for inquest. The funeral took place at the cemetery this morning. The pistol used was an American one by Harrington and Richardson of .32 bore.

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ సంవత్సరాది సంచికలు.

అనేక విశిష్టవిశ్రవణములతో నిండియుండును.		
మొదటి సంచిక	నెల (ప్రతి 1-2)	1-0-0
రెండవ	"	1-0-0
మూడవ	"	1-0-0
నాల్గవ	"	(కొద్ది ప్రకృతి) 1-2-0
ఐదవ	"	1-0-0
ఆరవ	"	1-0-0
ఇందు విశేషా మహాసంగ్రాహ చరిత్రము		
విశేషములు.		
ఏడవ సంచిక	నెల ప్రతి 1-1	1-0-0
ఎనిమిదవ	"	1-0-0
తొమ్మిదవ	"	1-0-0
పదియవ	"	2-0-0
(హాస్టకర్ములు కలెం.)		

విరునాము:—

ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము
పోస్టు బాక్సు 212 మద్రాసు

పంచమ పాఠశాలలు.

బందరులో హిందీవ్యాపకము.

విద్యార్థులు, యువకులు

పట్టుదల.

హృదయ భర్త.

అంగవృత్తిక లేచి లోకము

అట్టి రాజు కుటుంబ రావు

స మా ధా స ము

చివ్వివార రసములో కలకంఠకవీ (తాగి, తీర్తిగింజు) చే జనించిన వికారము ఒకజానులో నివృత్తియగును. కనుక చదువరులు ఈయంతములను గ్రహించి యూషి కాదిపాథల నివృత్తి చేసికొనరని నమ్ముచున్నాను. — తాతా రామ కృపా విజయ్య, విజయనగరము.

పంచములు - సాతశాలలు

ఈ దుస్థితికి కారణ మేమి?

కావున దేశములను గోరున దేవునగా, దైవభక్తువాని,
స్వామీ స్వామీయలు గనుపించి, ధర్మ మార్గము నరికి,
దురదృష్టితో విడిచి, మన వంచమనమాదలను పాతక-
లతో జేరితి కాటకములు గల్పింపక వారలకు రెన్నిప్రాప్తి
నాను నేనె రమవిధ్యైకకర్మమును నేరవేల్పు కొందురు గాక-
నుడివాద 22-8-18 ప్రేషాద పేరిశాస్త్రి.

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

Late Gen. Botha. From Shepherd Boy to General Most Romantic Figure in Empire.

LONDON, August 28.

The death of General Botha, Prime Minister of South Africa, is the chief feature in all newspapers. It appears that he contracted influenza in Pretoria and died at midnight on the 27th instant, after a heart attack. The press emphasises that General Botha was the most romantic figure in the whole Empire and the greatest personality in the African Continent. The news of his death was immediately transmitted to the King, the Premier, Lord Milner and others, and messages of condolence have been sent to the South African Government and to General Botha's family. General Botha began life as a shepherd boy on a Boer farm. Because the farmer was a member of the first Volksraad to the Transvaal, General Botha rose from Field-Cornet in the Boer Army to Generalissimo. The romance of his subsequent career is well-known. Everywhere the most profound regret is manifested. The loss to the Empire is regarded at present as irreparable.

British Press Tribute.

Commenting on his death, the "Star" says:—General Botha gained an admiration and a respect which were unique. His loss we can very hardly spare.

The "Evening Standard" recalls that in the meetings of the British Empire Conference in Paris his was the dominant voice. President Wilson declared that his speech to the Supreme War Council on the mandate for German South-West Africa was the most convincing public utterance he had ever heard.

The "Wellminster Gazette" says:—The news came as a pang to the whole Empire. There are few men in the world whose death could leave such a gap or create such obvious difficulties for those who have to take up the work left unfinished. General Botha was not only a great soldier in his own manner of fighting, but a great statesman and a most powerful reconciling force in the Empire. We can scarcely estimate to-day how much we owe to the man who, at the close of the Boer war, accepted the consequences in so fine a spirit and linked his own and his people's fortunes with those of the British. The paper concludes:—Before his death General Botha laid deep and strong the foundations upon which will be built the nobler South African Empire of the future.

The Reform Bill.

Mr. Bannerman on Indian Evolution.

LONDON, August 29.

Mr. S. N. Bannerman, of the Moderate Deputation, in a letter to the "Daily Telegraph," discussing the proceedings of the Joint Committee, emphatically contends that the Reform Bill will not block the normal lines of Indian national evolution. He points out that this view is held by all sections of Indian opinion, whether Moderates or Extremists, in spite of differences of opinion regarding details. India feels no misgiving as to the wisdom of engraving the Western institution of self-government upon the ground work of Eastern ideals. Indian evolution under British rule has followed Western lines, and recalls that till, a century ago local self-government reigned in Indian village communities. He considers that fears regarding Indian popular ministers' attitude toward the Civil Service are groundless, and believes that they will realise their mutual responsibilities and discharge duties with mutual trust and confidence. He points out that all deputations favour democracy, and urge some measure of responsibility in the Central Government, with control over the fiscal system, subject to common imperial obligations. The universal feeling in India is that there should be no curtailment of the essential matter of the recommendations of the Montagu-Chelmsford scheme.

Fisher-Henderson Controversy.

LONDON, August 27.

Mr. Henderson declines to enter into any further correspondence with Mr. Fisher, after the definite charge made by the latter, when, Mr. Henderson says, fails to show how he was proved to be disloyal to his colleagues. There will be no debate on the same platform.

The Silver Market.

Severe Reaction.

LONDON, August 28.

Messrs. Montagu's Silver report says:—Those qualified to judge consider that the gold operations arranged by the Government of India will tend distinctly to reduce the Government of India's anxieties regarding silver, at least for the present. Owing to the cessation of China enquiries, there is a severe reaction in the Silver Market, in which shortage of supplies in Great Britain will be the chief moderating influence. There is a unique fall of three pence, owing to large offerings from America at the best. The price of 58-3-4 quoted is nominal. The stock in Shanghai on the 23rd instant, was about 17,440,000 ounces sycee, 11½ million dollars, and 1,840 tons. The Shanghai exchange is 5s. 11½d. a tael.

The Silver Situation.

"Times" on Government of India's Policy.

LONDON, August 20.

The "Times" commenting on the silver situation, says:—It is a legitimate complaint that the Government of India does not confide its exchange policy to the business world. The same complaint can be made regarding the Home Government's monetary and currency policy.

London to Paris by Air. Regular Passenger Service.

LONDON, August 29.

Despite rainy and stormy weather, the London to Paris passenger air service is proceeding smoothly. There are now four machines flying regularly.

Russia

Bolshevik Russia.

Reported Success.

Recapture of Pskoff.

LONDON, August 28.

A Bolshevik wireless message dated the 25th instant claims that the Bolsheviks have recaptured Pskoff. An offensive has been begun along the whole Southern front. Kamyshin has been captured, and the Bolsheviks are advancing on Tsaritayn and Kharkoff, while on the Eastern front the Bolsheviks are advancing interruptedly in the region of Troitsk, Kurgan and Tobolsk.

General Position Reviewed.

LONDON, August 28.

In West Russia the successes claimed by the Bolsheviks around Kamenka on the Dniester are very unlikely greatly to affect the campaign in view of the imminent junction between General Petlura and General Denikin. Such a junction would destroy, as an effective organised force, the whole of the Bolshevik troops in an enormous pocket, 250 miles deep by 150 miles wide, south of Kiev.

In South Russia the capture of Odessa now leaves the Bolsheviks without a foothold on any sea coast which will permit of communication with the outside coast. In the neighbourhood of the Liski-Novo-Khopersk Railway, General Kamontov, the Volunteer Cavalry leader, had entered Tambov, the chief supply depot of the Red Southern Front, and has captured 13,000 prisoners and dispersed to their homes 10,000 mobilized retrained men. After distributing Bolshevik food and supplies among the population and destroying what could not be carried off, the Volunteers evacuated Tambov and are now moving towards Kozlov, the headquarters of the Bolshevik southern front.

Bolshevik Excesses.

LONDON, August 28.

OMSK:—A French flying detachment has arrived to co-operate with Admiral Koltchak. Fugitives from Kiev declare that the Bolsheviks are continuing to imprison and to murder the inhabitants, including the officials of the Polish Legation. Arrest of 6,000 Poles was recently ordered, only 600 of whom escaped.

Bolshevist Forces Defeated.

14,000 Taken Prisoners.

LONDON, August 27.

A telegram from Omsk says:—South west of Troitsk, the Bolshevik forces have been heavily defeated and forced to retreat. A Soviet regiment was destroyed and 14,000 prisoners taken.

Allies and Rumania.

Immediate Declaration Demanded.

Text of M. Clemenceau's Letter.

LONDON, August 28.

PARIS:—The text of M. Clemenceau's letter to Rumania declares that the Peace Conference has learned that Rumania is continuing the systematic seizure and removal of Hungarian property. The letter points out that Rumania, as signatory to the German Treaty, subscribed to the Allied principles as regards reparations and the consequent pooling of enemy assets in the common interest, which principle Rumania is now contravening. Rumania is warned that the possible consequences of her action are fraught with serious danger and the Allies might be constrained to adopt a vigorous course of action. The Conference accordingly awaits from Rumania an immediate and unequivocal declaration.

Firstly, that the Government of Rumania recognises the principle that the assets of enemy States are common security for all Allied and Associated Powers;

Secondly, that it recognises the Reparation Commission as the exclusive agency for the collection of enemy assets for reparation;

Thirdly, that Hungarian property received into Rumania, since the armistice in November 1918, will be accounted for in detail and held at the disposal of the Reparation Commission.

Fourthly, that all further shipments of Hungarian property into Rumania will immediately cease except with the approval of the Conference.

And fifthly that Government of Rumania ratifies the agreement she contracted on June 27th.

Germany and Baltic Provinces.

Letish Headquarters Raided.

LONDON, August 28.

PARIS: General Vonder Goltz has re-appeared at Mitau, where the Germans raided the Letish Headquarters and looted the Treasury, stealing 30,000 roubles.

A Semi-Official Explanation.

LONDON, August 28.

BERLIN:—It is semi-officially explained that General Von Der Goltz returned to Mitau on his own responsibility, in consequence of the insubordination of the troops in refusing to evacuate, claiming fulfilment of the Lett Government's promise to grant them the rights of citizenship and settlement. Disturbances ensued, in which two companies of the Lett troops were disarmed and the Lett headquarters plundered. General Von Der Goltz apologised to the Lett headquarters and the Lett arms returned and drew attention of the German troops to the fatal consequences of indiscipline and disobedience to the Government's orders.

German Excesses. In Lithuania.

LONDON, August 28.

COPENHAGEN:—A message from Riga states that the Lettish Press Bureau announces that the German troops in Lithuania have arrested three members of the British Mission and have taken them to Mitau. Thanks to the efforts of the British Mission in Riga, the members were released. Russian soldiers co-operated with the Germans in plundering the Lett headquarters on the 24th instant, stripped Lett guard of their clothes and money and destroyed the building, using bombs. Representatives of the Entente Mission and the Lett Government have gone to Mitau to take counter-measures.

Fighting in Russia.

Pskoff Recaptured by Bolsheviks.

LONDON, August 29.

HELSINGFORS:—It is confirmed that the Bolsheviks have recaptured Pskoff.

Anti-Bolshevik's in Ukrainian.

LONDON, August 29.

Ukrainian reports state that the Ukrainian Anti-Bolshevik troops have reached Boljarka ten miles from Kiev.

Cause of Bolshevik's failure.

Lenin on their Downfall.

LONDON, August 29.

STOCKHOLM:—A message from Peking states that Lenin, speaking in Moscow on the defeat of Bolshevism in Budapest, said that the worst enemies of Bolshevism were the Moderate Socialists, who also menaced Bolshevism in Russia. The only efficient weapon against moderation was the Red terror. It was the failure of the Hungarian Communists to use terrorism which caused their downfall. The telegram adds that this is the first time that Lenin has pronounced himself in favour of terrorism.

France

The Peace Treaty.

Repatriation of War Prisoners.

LONDON, August 29.

PARIS:—The Supreme Council in order to diminish the sufferings of war as rapidly as possible, has decided to anticipate the date of the ratification of the Peace Treaty, as far as repatriation of German prisoners is concerned. Repatriation will begin immediately under the auspices of an International Commission, to which German representatives will be added immediately the Treaty comes into force. The continuance of this benevolent policy, from which German soldiers so greatly benefit, will depend upon the fulfilment of all obligations by the German Government and people.

England's Part in the War.

Marshal Foch's Acknowledgments.

LONDON, August 28.

Marshal Foch, in the course of his letter to Mr. Lloyd George expressing gratitude for the recent tribute paid him in Parliament, says:—It was only owing to a speedy conclusion, it was, thanks to the sustained determination of the British Government to reinforce and keep up in 1918 sufficient effective for its armies in France and also to give powerful assistance in the transport of American divisions to Europe.

Aerobus Goliath.

LONDON, August 30.

PARIS:—Details received here, of aerobus "Goliath" show, that the breakdown was caused by bolts of light propeller breaking. The machine flew for 35 minutes with one motor, but was forced to descend owing to heat. She landed on a sloping beach and smashed into sea 180 metres north of St. Louis. The party lived for six days by distilling sea-water. They were first discovered by the natives, then a caravan was sent from Mederdah. It is expected, that they will arrive in St. Louis early in September.

Hungary

New Hungarian Cabinet.

The Premier's Note to M. Clemenceau.

LONDON, August 29.

COPENHAGEN:—A message from Budapest states that the Friedman cabinet is chiefly drawn from the official and middle classes. The Premier, in a note to M. Clemenceau, refers to the impossibility of forming a Ministry capable of satisfying all internal and foreign interests. The note points out the varied interests represented, and says that labour leaders either acquiesced in Bolshevism or fled, but the middle classes do not blame labour and embodied labour concerns in the policy. Therefore, he did not include in the Cabinet the professional Socialist leaders, but working class representatives.

The Elections.

LONDON, August 29.

BUDAPEST:—Herr Friedrich has notified the Allied Military Mission that he has formed a new Cabinet. He states that the elections to the National Assembly will be held in three or four weeks on the basis of equal universal secret suffrage and requests despatch of a delegation including Socialists to control the elections.

Rumania and Hungary.

Immediate Stoppage of Requisitions Desired.

LONDON, August 29.

BUDAPEST:—Unless wholesale Rumanian requisitions are speedily stopped, Hungary will become a charge upon the "Entente" and absolutely incapable of any reparation.

The British and American Military representatives in the course of their visits inspected centres where the Rumanians had stripped bare medical stores and electrical works, and had seized enormous stores of food-stuffs, merchandise, clothing and machinery.

New Hungarian Cabinet. List to be Sent to the Entente.

LONDON, August 29.

BUDAPEST:— Herr Friedrich announces the sending of a list of the proposed new Hungarian Cabinet to Versailles for approval, and asks the "Entente" to send a Mission to control the elections.

Proposed Ministry.

LONDON, August 28.

BERLIN:— A message from Budapest reports the following as the formation of the Cabinet:— Herr Friedrich, Premier, Count Czaky, Minister for Foreign Affairs; Herr Johann Gruenb, Minister for Finance, and General Schneider, Minister for War.

Bela Kun at Karlstein Castle.

LONDON, August 30.

VIENNA:— General Bela Kun and other ex-commissioners have been transferred to castle Karlstein where the British were interned during the war.

Germany Smuggling of German Aeroplanes. Entente Commission's Discovery.

COPENHAGEN, August 28.

COPENHAGEN:— In connection with the reports the smuggling of German aeroplanes, an "Entente" Commission has inspected ninety German aeroplanes purchased by a Copenhagen firm and now in the hands of the Danish authorities at Vandrup, and found, that all are new, and that they all bear German military marks.

German Army in Rhineland.

Strength of the Troops to be Maintained.

LONDON, August 29.

COPENHAGEN:— A message from Berlin states that Germany has been informed by Marshal Foch that she will be entitled for three months after the Peace Treaty becomes operative, to maintain twenty Battalions of Infantry, ten squadrons of cavalry, and two batteries of artillery in a fifty kilometre neutral zone east of the Rhine, as the Gendarmerie arranged for under the Treaty appears to be inadequate to maintain order.

Socialist Movements in Germany. Suggested Means of Suppressing.

LONDON, August 25.

COPENHAGEN:— "Vorwaerts" forecasts the appointment of a dictator as the only means of suppressing dangerous movements from Socialists on one side and from reactionaries on the other.

America Impressive Personality. Sir Robert Borden's Tribute.

LONDON, August 29.

OTTAWA:— Sir Robert Borden spoke with much emotion of the death of General Botha, with whom he had formed a very close friendship during the Peace conference. "Respecting many of the questions arising in the Peace Treaty," said Sir Robert Borden, "there were of course many matters upon which differences of opinion arose, but from first to last I cannot recall a single question upon which General Botha and I did not agree. He had a remarkable and impressive personality, a great and impressive personality, a great and generous nature, unwavering ideals of justice and right, broad vision, wonderful ability and a sure instinct in political and practical affairs. His death is a serious loss not only to Africa and to the Empire, but to the whole world. While in Paris he was not in the best of health, and he consulted me as to undertaking the presidency of the Mission to Poland. In view of the condition of his health I strongly advised him against it, and he followed my advice. It was then hoped that his health would steadily improve, though he realized that his disorder was a serious one."

The Premier telegraphed condolences from himself and his colleagues to Mrs. Botha.

A New Passenger Service. Between Rumania and America.

LONDON, August 28.

NEW YORK:— It is announced that a new passenger and freight service between New York and Constantza [Rumania] will begin on the 15th September.

Silesia Revolt in Montenegro. Due to Anti-Serbian Feeling.

LONDON, August 28.

It is authoritatively reported that fighting has broken out in Montenegro and that the situation is extremely serious. The whole country is revolting. The Serbians are endeavouring to repress the rising by strong measures, but not very successfully. The Montenegrins have cut the railway between Virbazar and Ahtivari, both of which places are in serious danger. The Serbian policy seems to be inflaming the Montenegrin national feeling and increasing the already bitter anti-Serbian hate.

Great Cause for Anxiety.

LONDON, August 28.

Notwithstanding the optimistic German reports of the situation in Silesia, things seem to have improved but little. The whole southeastern corner is at present in a state of armed revolt. The Polish Government is acting with much forbearance under great German provocation and has up to the present not sent troops across the frontier to assist their compatriots. Polish feeling, however, is daily growing more bitter against the Allied

delay in sending representatives to enforce order and fair treatment of the Poles at the hands of the Germans. The whole situation may be summed up as giving great cause for anxiety.

Continued German Provocation.

LONDON, August 21.

The situation in Upper Silesia is still serious. The aggression and provocation of the Germans are continuing. Insurgents are struggling against great odds by lack of munitions, of which the Germans have ample. On the Piszczyna front the Germans have brought up armoured cars, machineguns and tanks in East and West Prussia and in parts of Posenania, occupied by the Germans, the latter are systematically provoking the Poles. The Germans are rushing up reinforcements, while thousands of the population have been forcibly deported from Silesia and many others imprisoned. Polish quarters declare that the provocation of the population into a rising was done in order to exterminate the Polish element in Upper Silesia and thus secure a result in the forthcoming plebiscite favourable to Germany.

Dominions Prince of Wales. Canada's Welcome. Magnificent Reception.

LONDON, August 22.

OTTAWA:— The Prince of Wales arrived here to-day and was accorded a magnificent reception.

Sir Robert Borden's Welcome.

LONDON, August 29.

OTTAWA:— The Prince of Wales arrived here to-day and had a magnificent reception from immense crowds. Sir Robert Borden presented a loyal address in front of Parliament buildings, declaring that comradeship in arms of the Prince with the Empire forces had established a peculiar bond of affection and sympathy between His Royal Highness and His Dominions. "A notable development in the status of the great Dominions," continued Sir Robert Borden, "has tended to strengthen the influence of the Crown in binding the nations of the Empire through a tie of common allegiance in which the united purpose and endeavour of all British peoples find an effective expression."

A tornado of cheering arose on the conclusion of Sir Robert Borden's speech. The populace broke through the ropes and streamed around the platform in a solid breathless mass. The Prince, replying in a clear voice, said:— You have spoken allegiance to the Crown as an expression of that common devotion to British institutions and ideals which unites the peoples of the Empire. I am conscious that this lays upon me as His Majesty's heir a grave and also very inspiring responsibility.

A storm of applause greeted the Prince's speech.

Freedom of New York.

LONDON, August 29.

NEW YORK:— The Prince of Wales has accepted the invitation of the Mayor to receive the freedom of New York.

LONDON, August 30.

OTTAWA:— Canadian and United States boards of commerce are co-operating in a campaign against high prices in the whole of North America.

Italy

Civil Flying.

D'Annunzio's Projected Flight.

LONDON, August 28.

ROME:— The steamship "Nippon" has left Spezzia for Tokio with the spare parts of aeroplanes and aeronautical instruments which will be unloaded at points "en route" of D'Annunzio's projected flight to Tokio. The ports of call will include Salonika and Baghdad.

Ireland

Press Censorship in Ireland.

LONDON, August 29.

Press censorship in Ireland will be abolished as from the 1st September.

Spain

French Aviation Company.

LONDON, August 30.

MADRID:— An official decree is published, authorising a French aviation company to commence a service, from Toulouse to Morocco, over the Spanish territory.

Continental News.

LONDON, August 29.

BOLOGNA:— The famous masterpiece the Madonna and child has been stolen from the Art Gallery here, and a coloured photograph of it substituted.

LONDON, August 30.

SUVA (Fiji).— Enemy aliens will be excluded for the next three years.

Indian Telegrams.

[ASSOCIATED PRESS.]

United Provinces Turkey and Muslims. A Lucknow Movement.

LUCKNOW, August 31.

A conference of Indian Mussalmans of all shades of political opinion is being called at Lucknow for the 21st September to give more effective expression to the Muslim feeling in India regarding the settlement of the Turkish question than has so far been possible, so as to add greater weight and sufficient strength to the appeals repeatedly made to the Prime Minister to induce him to use his great power and influence at the Peace Conference to prevent the present proposals for the disposal of the Turkish Empire from being carried into effect, in the best interests of the British Empire itself. The notice conveying the meeting is being signed by many of the influential Mussalmans of India and besides leaders of the city and Province. It has already been signed by the following and other signature are coming in:— The Hon'ble Nawab Zulfiqar Ali Khan, Mr. Agha Mahomed Saidar, Mr. Ghulam Mohiuddin of the Punjab, the Hon'ble Nawab Sarfaraz Hasan Khan, Khawaja Mahomed Nur Syed Noorul Hassan of Bihar, the Hon'ble Sir Fazalbhoy Currimbhoy, the Hon'ble Ibrahim Haroon Jafar, Abdulla Haroon Shadman, Mr. Chotani of Bombay, the Hon'ble Mr. A. Kaddus Basha Sahib of Madras, the Hon'ble Mr. A. K. Fazlul Haque, Mr. Mubeshur Rahman of Bengal, and Dr. M. A. Ansari of Delhi.

Calcutta

Bihar and Orissa Council.

Sir Edward Gait's Speech.

CALCUTTA, August 30.

At the meeting of the Bihar and Orissa Council held at Ranchi on Friday, Sir Edward Gait, Lieutenant-Governor, made a lengthy speech reviewing several matters of interest affecting the province. His Honour said:— Since the last meeting we have reorganised the Sanitary Board including in it five non-official members of the Council. In future, it will have administrative powers and will control distribution of grants for sanitary purposes.

After stating a number of legislative proposals regarding which His Honour wished to consult non-official members informally, the Lieutenant-Governor referred to matters of interest. He said: The worldwide shortage of food-stuffs has been aggravated in India by an extensive failure of crops due to early cessation of the last Monsoon and this, coupled with the inflation of currency has raised the price of food-stuffs to a level never previously known. Although the distress due to high prices has been widespread, it has been found necessary to declare actual famine only in the Sadar sub-division of Augul, in the southern part of the subdivision of Dhagulpur and in the Deoghur subdivision of the Santal aragannas about four and a half lakhs have been allotted by the Government for expenditure on famine relief in these areas. Elsewhere relief has been given by the district Boards, who have also, as far as possible diverted their ordinary Public Works expenditure to places where employment is most needed. The Government have also placed half a lakh at the disposal of the Board of Revenue for supplementing the usual improvement grants in Government estates. In order to keep down the prices the District Boards and Municipalities have been encouraged to import grain from Bengal and Burma wherever satisfactory arrangements could not be made with private individuals, and for this purpose four District Boards have been granted loans exceeding two lakhs of rupees. A sum of Rs. 23 lakhs was included in the budget for distribution of Takavi loans and in order primarily to help respectable poor, a Provincial Jharitable Famine Relief Fund has been inaugurated. Subscriptions to this fund aggregate less than half a lakh of rupees. Under the system of control of movement by rail of principle for grain, all provinces have been strictly rationed. No province has had its indenta met in full, for that was not possible, but the available surplus in Burma and Bengal has been distributed to the deficit provinces according to their relative needs. From January to the end of July, Bihar and Orissa has been allowed to import 226,000 tons of rice from Bengal and Burma, together with about 11,000 tons of wheat and gram. On the other hand, we have been required to allow export of 62,000 tons of rice and 30,000 tons of wheat and gram. These figures are exclusive of movements by road and river which have not been controlled. So far as can be ascertained the total imports of rice, wheat and gram by rail, river and road up to the end of July have aggregated 390,000 tons, of which 250,000 tons have been rice. Exports have been 167,000 tons including 41,000 tons of rice.

Referring to cloth control which lasted for over nine months, His Honour said that, owing to this control the cloth sold up to date had cost its purchasers at least 6 or 7 lakhs less than they would have had to pay in the local market. He was sorry that the outlook in regard to cloth was by no means hopeful. Prices had risen steadily since February and were now approaching the high level which they reached last October. There was a shortage of cotton goods all over the world and it was feared that the dealers would be compelled to raise their prices when they replenished their existing stocks as they would soon be obliged to do. As regards the action taken in Bihar and Orissa under the Defence of India Act, His Honour said:— Up to the 1st April last action had been taken against 55 persons in all, of whom on that date 13 had been released on security, 5 had been interned in foreign and 24 in home domicile and 13 at the Mahilong School. The cases of these detainees have recently been reconsidered, with the result that it has been decided to close down the Mahilong School, where only four boys now remain. After this has been done, of the total number of fifty-seven persons against whom action has now been taken, the distribution will be as follows, namely, twenty on security, thirty interned in their own houses, eight and interned in foreign domicile seven. Only two of the latter are natives of this province.

రక, అచారక్షక వీధి, మదరాసు.

స్వల్పము! సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే!! గుణ మధికము!!

పంచభాషను చూచిరొసిన

మోసము కలుగదు.

అమృతం

జనము

అన్ని నొప్పులకు

పరమోషధము.

ఈ రోగ్యులమన్నును. వాయువుపోట్లు పుడు. పూర్వపు సుఖము తారదోలును. పొట్టును బోగొట్టును. ఇది యది యనగల కలసినిధిమైన వౌషధములకు సంతోషింపజేసింది. మహాలింగులకు హిందూ శత్రువులకు తయారు చేయబడు మందు. దీనిని విశేషములతోని అనేకులు వాడుచున్నారు. గొప్పగొప్ప వారికి వలదువేల యోగ్యతా శక్తియును పొందియున్నది. అన్ని దుశాణులలోను విక్రమగలదు. ఒకసారి తరీకించి చూడును.

తామర తైలము

తామర, తీకు, పిమగిట్ట, దురిద, పుంగులములకుంటిచుట్టు, రసికాదుకు, వెంట్రుక లూడిపోవుట మొదలగు వర్మలొగములను వాడెను చేయగలదు. చావారానీ వౌషధము చూచిరొసట మందిది. కల 0-6-0 లు మాత్రమే.

మోహి నీ తైలము

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. రితులములు మాత్రము సీసా 1-కి రూ 0-12-0

దంతచూర్ణము

పంటి నొప్పులకు దివ్యవృక్షము; గువాపనగిరియుండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు తగియున్నది. దర్శి 1-కి కల 0-2-0; 12-కి రూ 1-2-0 లు.

అమృతాంజనము డిపో,

109, ప్రెసిడెంట్, ఫార్మ్, బొంబాయి. కి, తంబు శెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ప్రకటన

మహా మహాపాథ్యాయ డాక్టర్ కండ వెంకటరత్న కవి విగ్రహములైన అమృతాంజనములైన ఈక్రింది గ్రంథములు గలవు. ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధికి తోడ్పడే గ్రంథముల నయ్యవేయించుటకు వెంకటరత్న కవి కుటుంబమునకు దగిన ధనసహాయము చేసి గ్రంథముల విషయమై సర్వస్వాంత్యములను బడయగలరు. అందువలన భాషావేదకు చేయుటయును నిష్పహాయ్యతయందున్న వెంకటరత్న కవిగారి కుటుంబమునకు సహాయము చేయుటయును రెండు ముక్తకములును గలగ గలవు.

1 శ్రీమతి మాధవము (నాటకము) 2 కుటి కాచలమహాశయ్యము (ప్రబంధము) 3 అజామిలో కాభ్యాసము, (యక్షగానము) 4 సత్యనారాయణపాదము (ప్రబంధము)

ఈ విషయమై వివరములను తెలిసికొన గోరువాడు కింద చిరునామాకు వ్రాసికొనవలయును.

వెంకటరత్న కవి గ్రంథములు

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తంబు శెట్టి వీధి, మద్రాసు.

HEALTH FOR A POSTCARD

If you suffer from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency, take the first step to health by sending for the Free Descriptive Booklet which describes Dr. Bier's Principle of Obstructive Hyperaemia, and its practical application known as the Erectruss. The Erectruss treatment has cured where other methods had failed and a perusal of the Booklet will make it clear to you why Erectruss has superseded all other remedies. Erectruss has been aptly described "as an aid to Nature"—the actual cure being effected by an "excessive accumulation of the blood in the diseased part," the Erectruss being the means by which the desired accumulation is obtained. This method is essential "Natural—" that is why it has performed such miraculous cures. Write for Booklet by next post to Erectruss (A. P.) Bureau in the East, Batavia (India).

DR. BIER'S ERECTRUSS

669)

మీ బా యే ల రు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామ్యూజిషన్"ను యువయోగింకవలయును. దాని కువయోగించిన బాయిలర్లు శ్రువుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చుడిపోతుండుటయే గాక పెల్లెట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న శ్రువు పట్టుకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామ్యూజిషన్ యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు చుడిపోతుండ ఎక్కువ కష్టము క్రొత్తవానివలె నుండును.

బానియొక్క యువయోగమును గురించియు ఫలహాను గురించియు అసలు యేకంట్లకే వ్రాయవలయును.

5 గాలనులుగల రము 1-కి రు 26-0-0

ది రెలయన్న ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

తపాలపెట్టె నెం 555 రు

889

మదరాసు

(ప్రై కామ్యూజిషన్ గోరునప్పుడు ఈ వ్రతక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

మలయు చందనము

(1251) డాక్టర్ గమనకు తోచారము. మందు పుష్కలముననున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. జర్మను లేదు. పిశిరాచి మిగ్గులు కి బావికెట్టుల వలెలేదు. దున్ను మేన మా మలయుచందనము. ఎలెంపు తోలుపు, పచ్చ అను మామో వివరముల డాక్టర్ గమనకు తోచుచున్నాను. దర్శి 1-కి రు 0-10-0

Beauty is the Heavenly Boon

It can only be obtained by beautifying the hair and our preparation is the only one which has helped throughout use only 490

Parastan Hair Oil (Regd)

It makes hair soft and shining. It also strengthens the roots of hair 490

TAKE LADIES EARNED LAWYERS CARE

to use our Parastan Oil for keeping your brain cool,

Price Rs. 1/- Postage Extra

Agents:—

F. Hassanali & Co.,

51, China Bazaar, G. T. Madras

NOTE:—Please try Parastan Liquid Soap Rs. 1-0-0

తామర తైలము

దర్శి 1-కి 0-8-0. పోస్టుఖర్చులు వేలు.

మా కంపెని తామరమును అన్ని తామర మందులవలెగాక చుటుకుగా పనిచేయును. ఎటు వంటి దురదకలిగిన పొడలుగాయుండినను కూడ మూడుపుటలలో మా మందు మాన్యగలదు.

అమృతాంజనము డిపో, కి తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు

పాల్వపు వేంకటాచలపట్టిలోని వారి

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

1. బట్టినిలాసనము:—బట్టినిలాసము పుష్కలము. ఈ బట్టినిలాస రసములను నిరోధిస్తే యున్నాడు. ఒక యోగ బట్టినిలాస రసముగల సీసా తమయొద్ద నుండిగల బట్టినిలాస సర్వోత్తమమైన సిద్ధాంతము వేంకటాచలపట్టిలోని వారి వద్దనున్నది. దీనిని పొందెడి వారు బట్టినిలాసమును పుష్కలముగా చేసుకొనుటకు సర్వోత్తమముగా పొందుదురు. దీని 1-కి 1-0-0, రు 1-2-0 లు.

2. కిరిబాణ తైలము:—పైదని గొట్టము, పండుల పొట్టి కిరిబాణమును మంచిమందు. సీసా 1-కి 0-2-0, రు 1-2-0 లు

3. కైర్వాణ రాసము:—వీరిని వేరించుకొనుటకు సర్వోత్తమము కైర్వాణ (కలరా) కాంతివేది, కిరీవేది, అనేక రసములు గలవారు. సీసా 1-కి 1-0-0, రు 1-2-0 లు

4. గాలనుబోదము:—విత్తలకు అలకాది; తిరిగియే మందు. మొదలము, మలబద్ధము, అజీర్ణ భేది, కృతకము, కడుపుబ్బరముండు. ఆకలిలేకుండుట మొదలగునవి గుణములు. దీక్షలు పుష్కలముగా రకును. సీసా 1-కి 0-12-0, రు 1-2-0 లు

5. బోకామందువారు కమూరిమూత్రము:—విత్తలకు వలె

పు ముడివినవారికి, బాతింబిలకు ఉత్తమ గుణ గాది. మందము, వడివేము, వద్దు, అజీర్ణము, కిరీ బాతి, పూర్వకాయము, మలబద్ధం, జ్వరం, పరిష్కారము, దుర్బలము మొదలగు గుణములు. వీరికి రోగములను గుణములేయెను. (801)

50 మాత్రము గల సీసా 0-4-0

తపాలా కర్మతో 6-కి 1-8-0

12-కి 2-12-0

25-కి 5-8-0

ఇది క్రొత్తముతో ముద్ర అనుపాదము తెలుగున పంపవలెను.

ది మదరాసు ప్రెస్ పబ్లిషర్స్